

УДК
№ держреєстрації

Київська міська державна адміністрація
Комунальна науково-дослідна установа
"Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"
(КНДУ "НДІРоМ")
03061, м. Київ, вул. Героїв Севастополя, 37-А;
тел. (044) 202-14-01, факс (044) 202-14-08

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КНДУ "НДІРоМ"
к. ек. н.
_____ І.М. Петренко

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
МОНІТОРИНГ ГЕНДЕРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ МУНІЦИПАЛЬНИХ ПОСЛУГ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Науковий керівник НДР

Г.М. Залізняк

2022

СПИСОК АВТОРІВ

Зав. відділу соціологічного
моніторингу розвитку міста

Залізняка Г.М.

Виконавці:

Провідний науковий співробітник

Дмитрук Н.А.

Провідний соціолог

Іванченко Л.Ю.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	5
1. ОЦІНКА КОМФОРТНОСТІ МІСТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	9
2. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ МЕДИЧНИХ СЕРВІСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	15
3. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ СОЦІАЛЬНИХ СЕРВІСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	21
4. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ ПОСЛУГ ЖКХ СТОЛИЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	27
5. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ та ЯКОСТІ ОСВІТНІХ СЕРВІСІВ СТОЛИЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	39
6. ОЦІНКА РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	50
ВИСНОВКИ	56

ВСТУП

Зважаючи та те, що місто Київ є столицею України та підписантом Європейської хартії рівності жінок та чоловіків у житті місцевих громад, актуальні завдання щодо досягнень гендерної рівності у контексті міських просторів та сервісів, врахування проблеми і пріоритетів мешканців і мешканок громади при підготовці та реалізації місцевих документів, планів дій та політик, а також ініціювання модерних гендерно-чутливих рішень, які сприятимуть покращенню умов життя в громаді для чоловіків і жінок поступово стає політичною культурою столичного мегаполісу.

Соціологічні дослідження на рівні громади є інструментом удосконалення та впровадження гендерного аналізу пов'язаного з потребою підвищення ефективності державної і місцевої політики шляхом урахування особливих та відмінних фізичних, соціальних, економічних характеристик і життєвого досвіду жінок і чоловіків, які належать до різних соціально-демографічних груп, що дозволяє верифікувати існування відмінностей між жінками та чоловіками, які базуються на нерівномірному розподілі ресурсів та влади, різних можливостях і бар'єрах, з якими стикаються представники обох статей, виявляти гендерні розриви у різних галузях соціально-економічного розвитку та споживання, досліджувати специфікації потреб жінок і чоловіків, а також шляхів задоволення цих потреб на всіх етапах розроблення та реалізації політик і програм, а також визначати якою мірою певна політика, програми та проєкти впливають на жінок та чоловіків. Використовуючи дані соціологічних досліджень можна створювати коридори можливостей в громадах для жінок і чоловіків, особливо тих, хто належить до вразливих груп, артикулювати свої потреби та інтереси, і зробити внесок покращення секторальних політик, програм та проєктів.

Відсутність культури збору та агрегації гендерних даних та прийняття рішень щодо розвитку громад на їх підставі не дозволяє адекватно та безпомилково використовувати наявні економічні та фінансові, а також інші

види ресурсів та адекватно враховувати їх вплив на жінок і чоловіків під час формування та реалізації органами влади та місцевого самоврядування управлінських рішень. Така ситуація уповільнює виконання законів України Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні, Про місцеве самоврядування в Україні, Про засади державної регіональної політики, Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України, накази Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 № 75 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади та від 31.03.2016 № 79 Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації № 632/28762, а також наказ Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, наказ Міністерства соціальної політики України від 07.02.2021 № 86 Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів № 211/34494 та багато інших.

Методологічний підхід дослідження ґрунтується на міжнародних документах у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків з метою встановлення загальних вимог щодо інтеграції гендерного підходу та підходу, заснованого на правах людини, на рівні територіальних громад при виконанні наданих ним повноважень та Постанови № 1517-р питання збору даних для моніторингу гендерної рівності, інших нормативно-правових актів України, міжнародних документів, ратифікованих Україною: Загальної декларації прав людини, Конвенції Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Пекінської декларації,

прийнятої на четвертій Всесвітній конференції зі становища жінок, а також інших вітчизняних правових актах, зокрема останнього.

Відповідно до Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад, затвердженого у минулому році Наказом Міністерства соціальної політики України, - Наказ від 27 грудня 2022 р. №

359), - при наданні послуг органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які перебувають в їх управлінні (публічні послуги), із застосуванням гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, рекомендується враховувати такі критерії:

- наявності - послуги та програми відповідають реальним потребам отримувачів послуг;
- доступності - товари та послуги фізично, економічно, інформаційно доступні для усіх груп жінок і чоловіків;
- прийнятності - послуги надаються із урахуванням соціального контексту і культурного розмаїття та потреб жінок і чоловіків та/або їхніх груп;
- якості - усі послуги надаються з дотриманням державних стандартів їх надання.

Окрім того, зважаючи на повномасштабну агресію РФ, - відновлення, відбудова, реконструкція та модернізація громад не є можливими без врахування інклюзивних планів розвитку громад, для того щоб зробити реконструкцію та відновлення України ефективними, справедливими, інклюзивними, підзвітними та сталими саме на рівні громад, для мешканців та мешканок, які в них проживають, враховуючи саме їх гендерні актуалізовані потреби та інтереси, що повністю відповідає нещодавно прийнятому Плану національного відновлення України.

Результати даного моніторингу гендерної чутливості муніципальних послуг столиці отримані в умовах воєнного стану, але це, навіть, більшою мірою

підкреслює та актуалізує подальшу аргументацію гендерних інтервенцій столиці з точки зору таких питань, як:

чи потреби й інтереси жінок-киянок і чоловіків-киян стоять у центрі політики / програми;

- якою мірою та яким чином продукти секторальних політик сприяють вирішенню виявленої проблеми, подоланню гендерного розриву та зменшенню гендерної нерівності в столиці;
- чи всі групи киян, які були визначені цільовими для політик, поліпшили своє становище, отримали кращий доступ до ресурсів та послуг;
- чи є такі киянки і кияни, які не отримують вигоди від результатів секторальних політик та послуг залежно від їхнього віку, етнічної належності, рівня доходу тощо;
- чи сприяє певна секторальна політика / програма просуванню гендерної рівності у місті Києві;
- чи впливають продукти та сервіси напрацьовані в межах політики позитивно на жінок і чоловіків враховуючи їх різноманітні характеристики та потреби.

Результати даного соціологічного моніторингу дозволяють дати відповіді на питання: чи мають секторальні політики в столичному мегаполісі гендерний вимір, які завдання секторальних політик потрібно підпорядкувати гендерному виміру і яким чином у перспективі потрібно сформулювати цілі гендерної рівності у муніципальній сфері, з якою пов'язана та чи інша секторальна політика.

1. ОЦІНКА КОМФОРТНОСТІ МІСТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Чоловіки (70%) та жінки (70%) рівною мірою вважають Київ комфортним містом незважаючи на воєнний стан (див. рис. 1.1). І так само рівень комфортності проживання у місті за 10 бальною шкалою, представники обох статей оцінюють відносно симетрично: від 1 до 4 балів – до 8%, від 5 до 7 балів – до 47% киян та 43% киянок. 45% містян жінок та 47% чоловіків оцінюють рівень комфортності міста на 8-10 балів (див. рис. 1.2).

В розрізі вікових груп більш високі оцінки рівню комфортності надають кияни/киянки до 46 років, і, відповідно, менші оцінки, - після 46 років. Неодружені та одружені кияни та киянки більш комплементарні в оцінках комфортності проживання в столиці, на відміну від розлучених та вдівців/вдів.

Рис. 1.1. Як би Ви оцінили рівень комфортності проживання в Києві з огляду на умови воєнного стану?

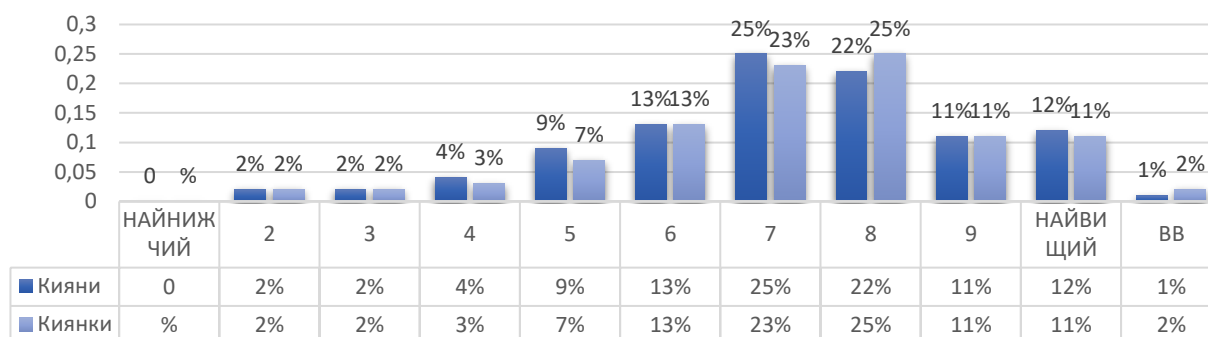
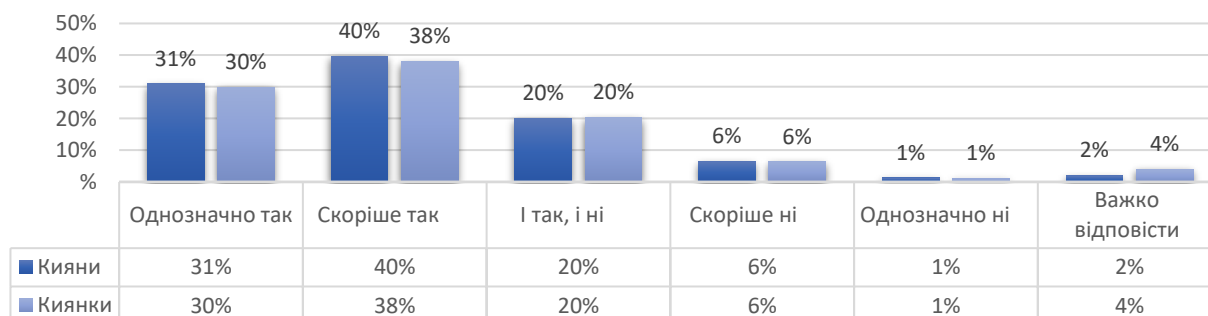

Рис. 1.2. Чи могли б ви сказати, що Київ є комфортним містом для життя, навіть з огляду на воєнний стан?

Спостерігається статистично незначуща різниця в оцінках киян та киянок рівня комфортності проживання на рівні районі та мікрорайоні міста (див. рис. 1.3, 1.4).

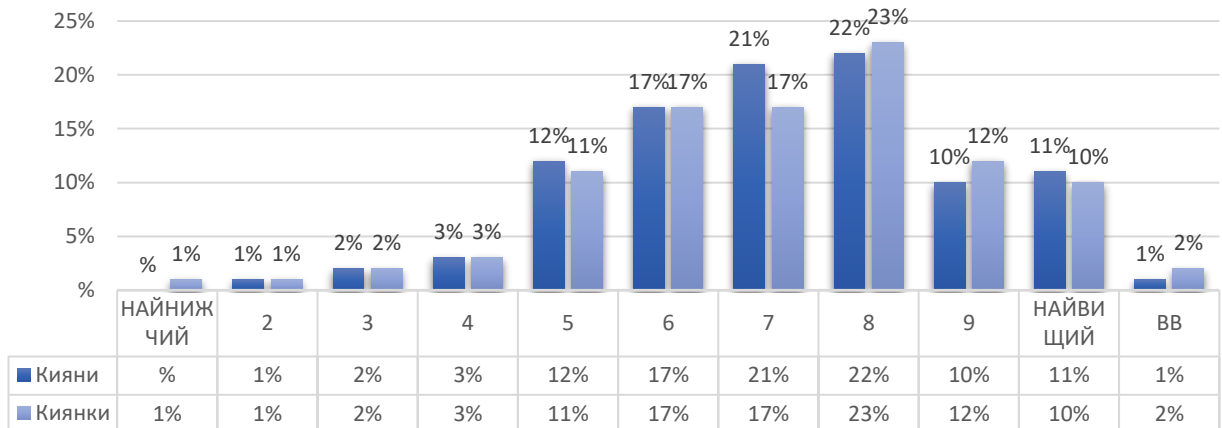
Частіше за інших респонденти/респондентки які проживають у Подільському (65%) та Голосіївському (62%) районах, вважають свої мікрорайони найкомфортнішими, з огляду на умови воєнного стану.

Рейтинг районів міста, залежно від комфортності проживання в них, в умовах воєнного часу виглядає наступним чином: представники обох статей рідше називають комфортним для проживання – Печерський, Дарницький та Деснянський.

Натомість частіше за інших комфортними районами міста називаються – Подільській, Шевченківський, Святошинський.

**Рис. 1.4. Як би Ви оцінили рівень комфортності
Вашого мікрорайону з огляду на умови воєнного
стану?**

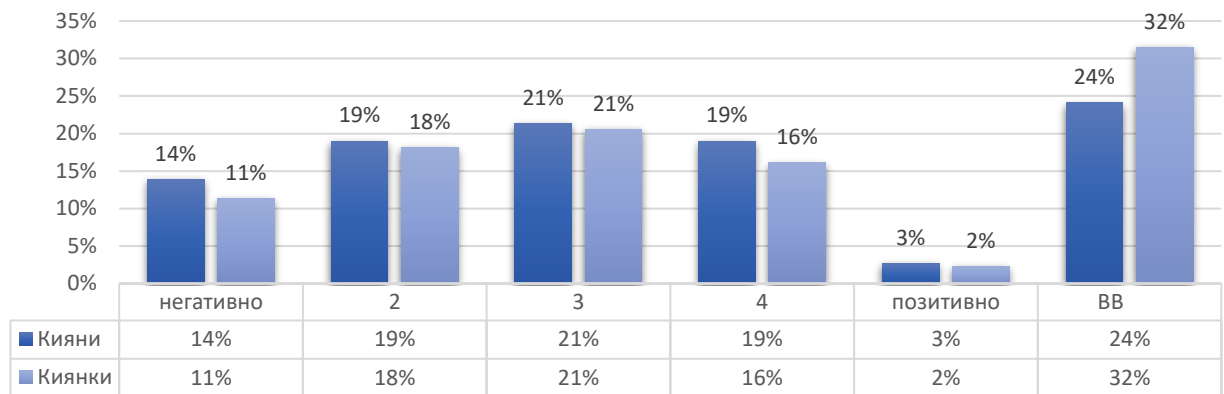

Як кияни так і киянки стримано та критично оцінюють зусилля влади міста щодо відновлення роботи підприємств для забезпечення робочими місцями киян (див. рис. 1.5).

Чоловіки більш критично (27%), на відміну від жінок (20%), оцінюють перспективи щодо можливостей оволодіння новими професіями для безробітних; і, у той же час, за результатами дослідження, киянки вагаються з відповіддю на питання щодо таких можливостей оволодіння новими професіями в умовах воєнного стану (див. рис. 1.6). Це може бути не прямим свідченням того, що саме киянки гірше поінформовані про наявні можливості для безробітних киян, або їх незацікавленістю чи неготовністю розглядати таку перспективу.

Ймовірно, у даному випадку можна говорити про усталені гендерні стереотипи киянок щодо не перспективності або труднощі оволодіння новими професіями під час війни.

**Рис. 1.5. Оцініть зусилля міської влади щодо
Відновлення роботи підприємств для забезпечення
киян робочими місцями**

**Рис. 1.6. Оцініть зусилля міської влади щодо
Можливостей оволодіння новими професіями для
безробітних киян**

Кияни чоловіки (34%), на відміну від киянок (25%) вважають себе більшою мірою поінформованими про діяльність міської влади (див. рис. 1.7).

Такий гендерний розрив у самооцінках та киянок щодо власної поінформованості може свідчати про не проблеми інформування саме жіночої аудиторії у столичному мегаполісі та наявність у них актуалізованих запитів в період воєнного стану, які потребують інформаційно-консультативної роботи та підтримки.

З іншого боку констатуємо порівняно високу самооцінку чоловіків, щодо своєї компетентності щодо діяльності міської влади в період воєнного стану (див. рис. 1.8).

Рис. 1.7. Оцініть свій рівень поінформованості про діяльність міської влади в період воєнного стану

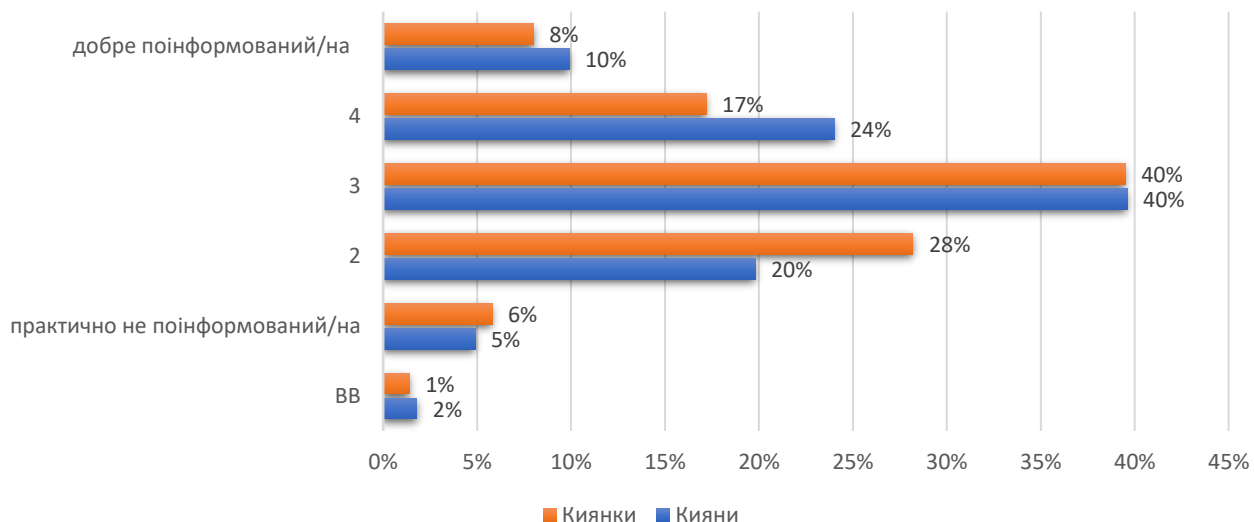
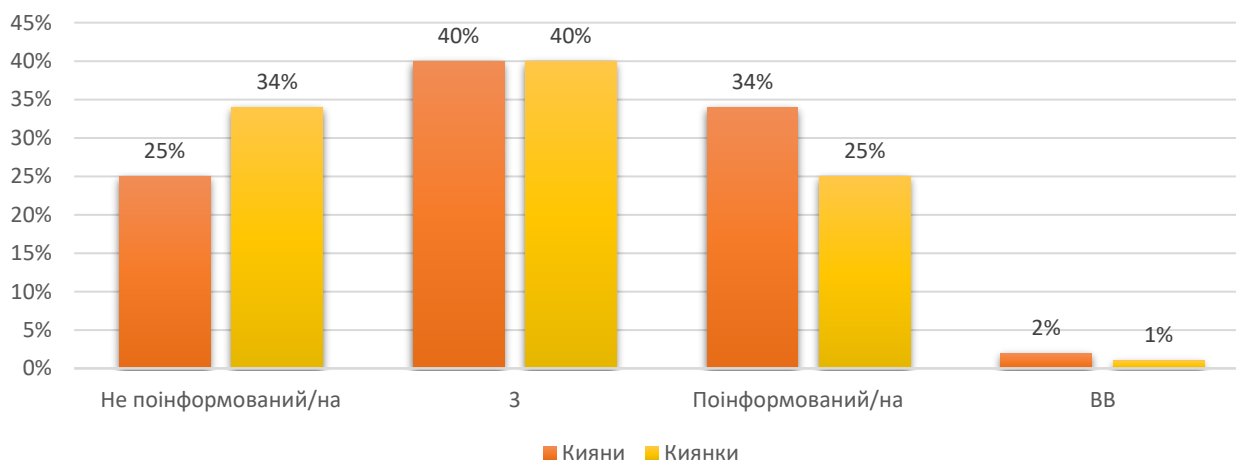

Рис. 1.8. Оцініть свій рівень поінформованості про діяльність міської влади в період воєнного стану

Киянки (35%) на відміну від киян (43%) більш критично ставляться до зусиль міської влади задля того щоб ознайомити киян зі своєю діяльністю в період воєнного стану (див. рис. 1.9, 1.10). За результатами дослідження, саме з віком пропорційно зростає запит і чоловіків і жінок на надання інформації щодо рішень/політик/процедур/сервісів/послуг або/та позитивних дій на підтримку киян в період воєнного стану.

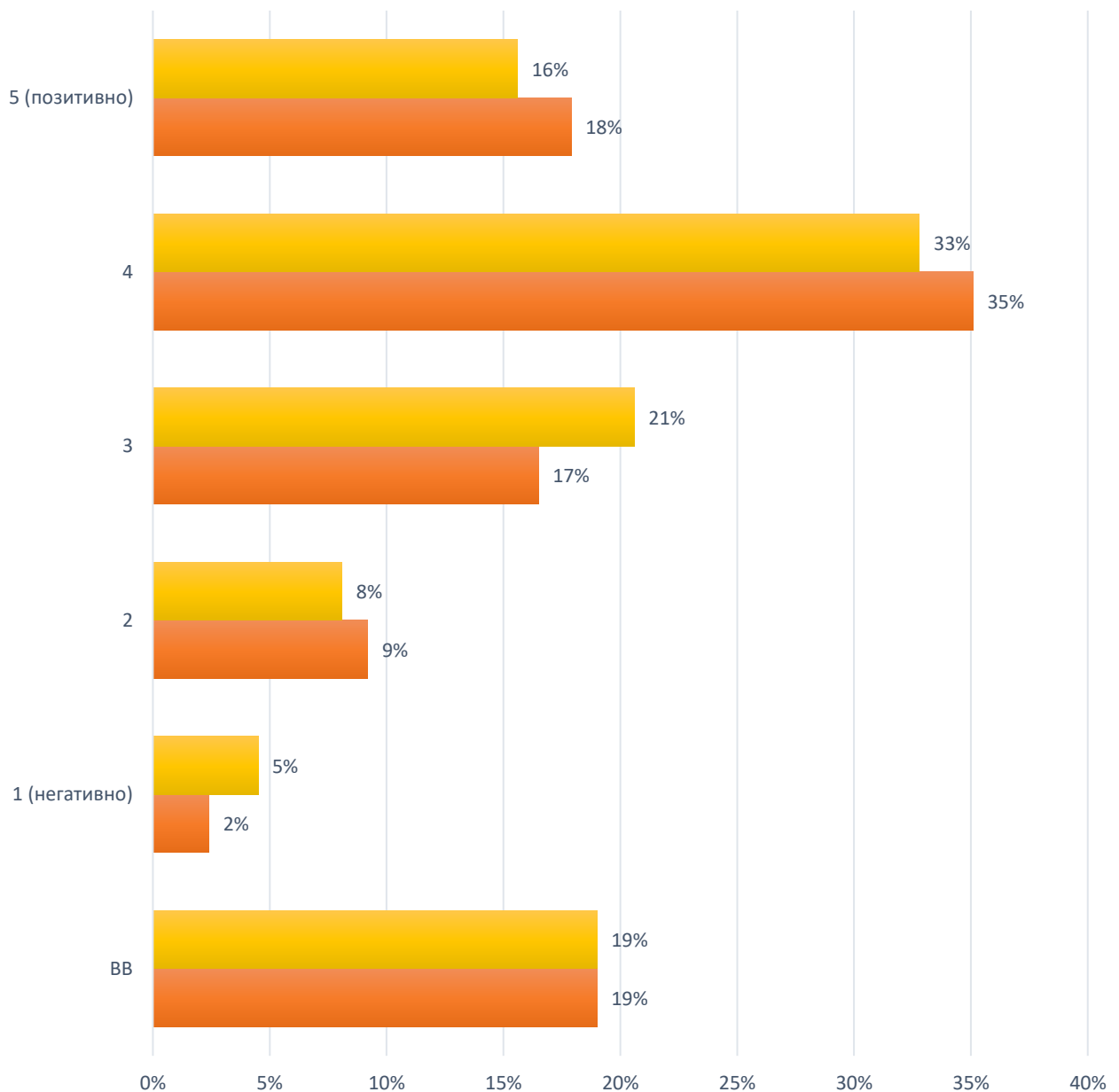
2. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ МЕДИЧНИХ СЕРВІСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Киянки в два рази частіше (13%), порівняно із киянами (7%) кажуть про те, що незадовільна якість та доступність медичних послуг ускладнює їхнє життя в столиці.

Доступність екстреної медичної допомоги в умовах воєнного часу оцінюють однаково і чоловіки, і жінки - позитивно (49% та 53% відповідно) (див. рис. 2.1). Зі збільшенням віку як киян, так і киянок, оцінки доступності сервісу екстреної медичної допомоги стають більш критичними.

Важливо звернути увагу на те, що в оцінках доступності екстреної медичної допомоги спостерігається суттєвий гендерний розрив між киянами та киянками які відносять себе до найбіднішого майнового класу та киянами й киянками що самоідентифікували себе з більш заможними майновими класами. Це є свідченням поширення песимістичних настроїв у середовищі найменш заможних киян та киянок щодо отримання екстреної медичної допомоги. Так, серед найбідніших киян/киянок 29% кажуть про недоступність екстреної медичної допомоги, серед тих, хто відносять себе до майнового класу нижче середнього – 14%, середнього класу – 8% і лише 4% киян та киянок, які належать до вище середнього класу вважають екстрену медичну допомогу недоступною.

Рис. 2.1. Оцініть в умовах воєнного стану-Доступність екстреної медичної допомоги

	ВВ	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)
Київка	19%	5%	8%	21%	33%	16%
Київ	19%	2%	9%	17%	35%	18%

Киянки частіше за киян надають стримані оцінки доступності первинної медичної допомоги та більш схвально оцінюють роботу сімейних лікарів/лікарок (див. рис. 2.2., 2.3).

В той же час, представники чоловічої статі частіше вагаються зі своїми оцінками первинного рівня медичної допомоги в столиці, - що може свідчити про їх нижчу «контактність»/частоту звернень до лікарів, зважаючи на наявні маскулінні стереотипи щодо потреб звернення про медичну допомогу.

Рис. 2.2. Оцініть в умовах воєнного стану-Доступність первинної медичної допомоги

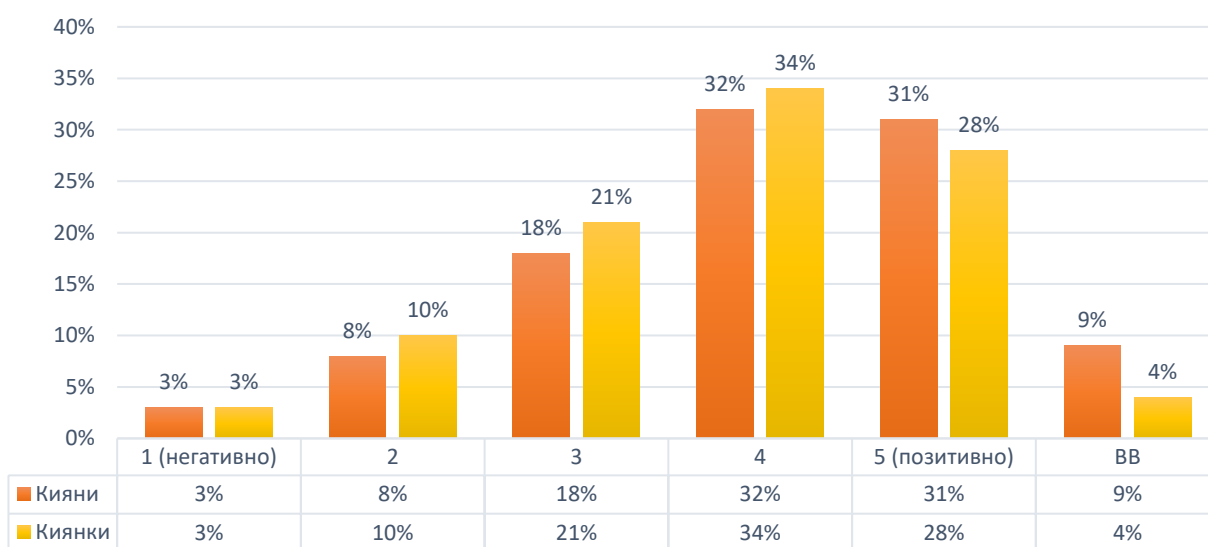
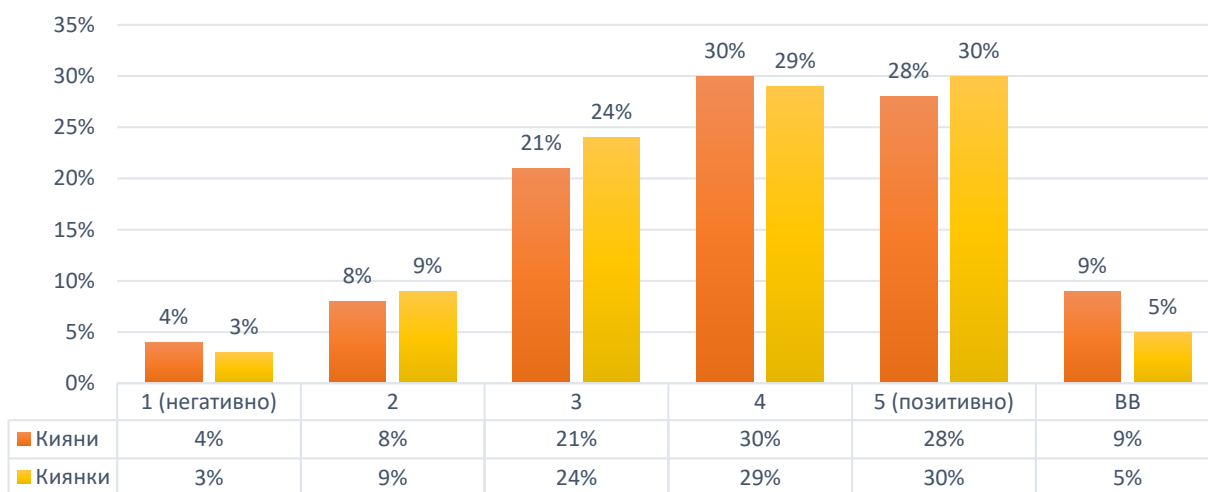
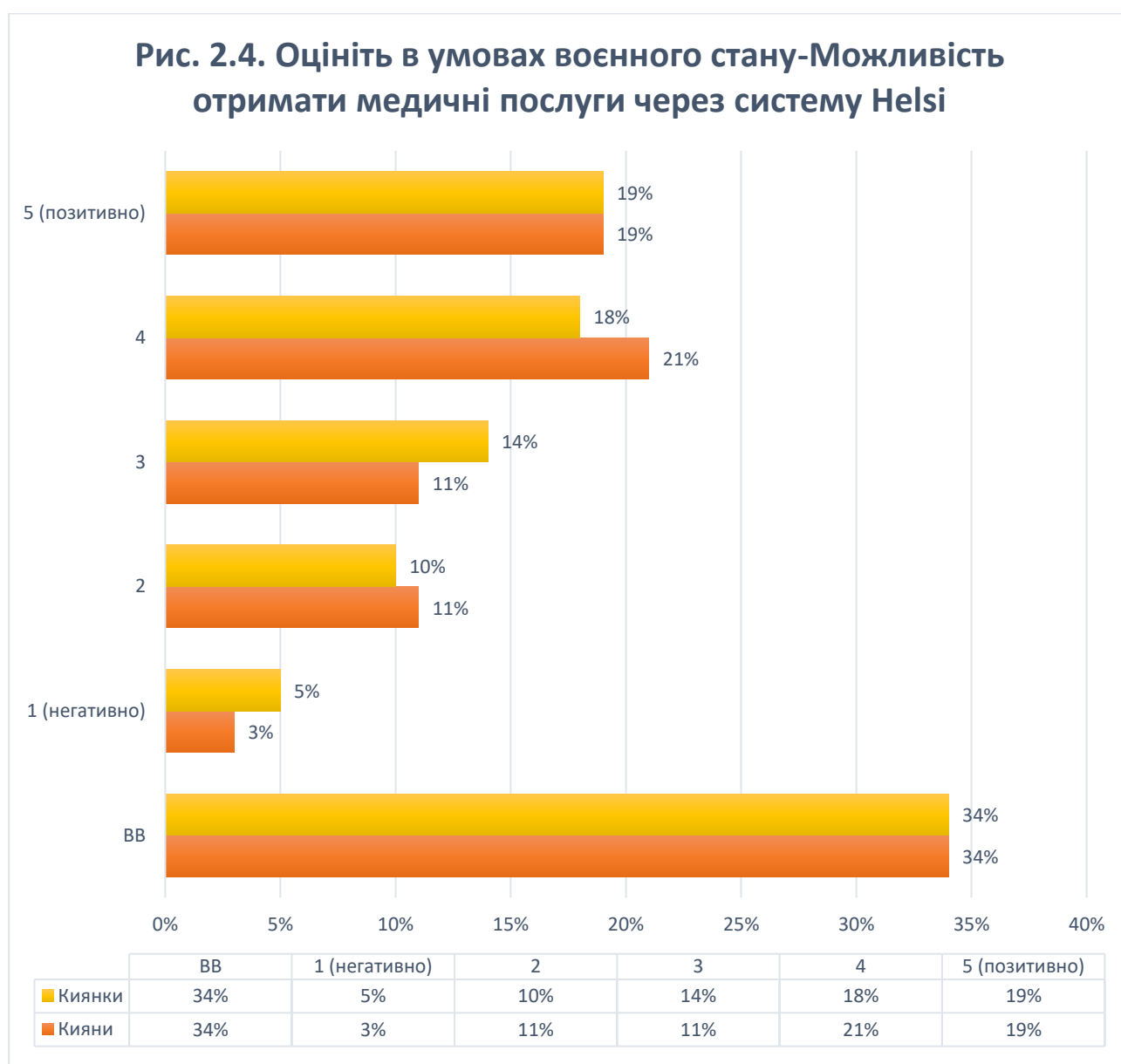

Рис. 2.3. Оцініть в умовах воєнного стану-Роботу сімейних лікарів

Не спостерігається значних відмінностей щодо оцінок можливості отримання медичних послуг через систему Helsi між киянами та киянками (рис. 2.4).

Водночас, як чоловіки, так і жінки старшого віку більш критично оцінюють (46%) таку можливість як і кияни та киянки які живуть в Києві все життя, та кияни, які відносять себе до найбільш киян. Така ситуація свідчить про наявність певних гендерних бар'єрів щодо користування Helsi, і, відповідно доступності медичних послуг первинного та вторинного рівнів у столиці.

Киянки більш оптимістичніше оцінюють доступність вторинної медичної допомоги та третинної медичної допомоги, порівняно з киянами чоловіками (див. рис. 2.5., 2.6).

Представники обох статей у віці старші за 60 років позитивно оцінюють доступність вторинної та третинної медичної допомоги, на відміну від киян та киянок середнього віку.

Рис. 2.5. Оцініть в умовах воєнного стану-Доступність вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги за направленням

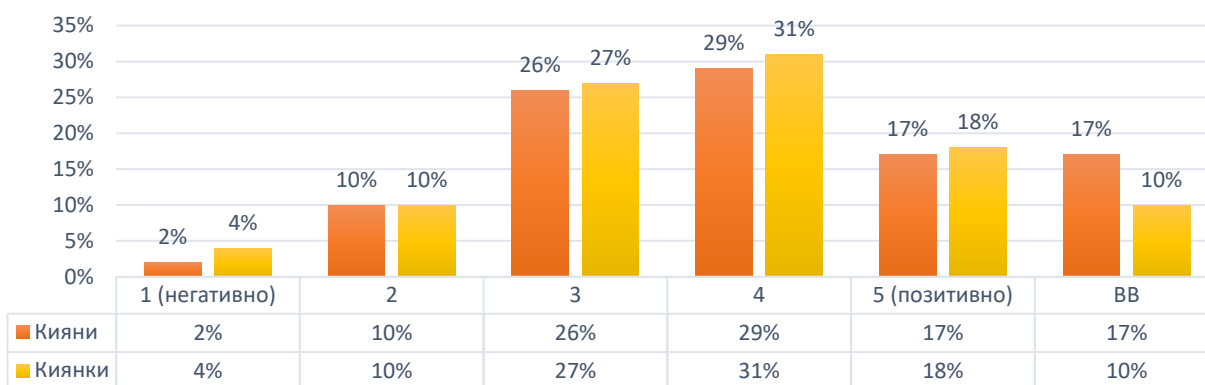
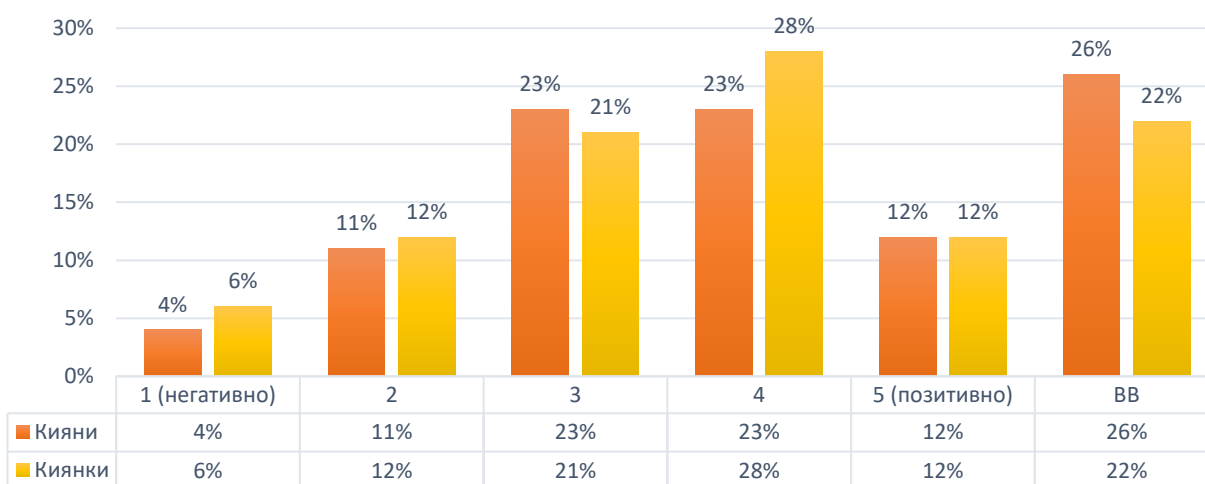

Рис. 2.6. Оцініть в умовах воєнного стану-Доступність третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги за направленням

67% киянок та 63% киян чоловіків оцінюють якість медичних послуг що надають державні та муніципальні медичні заклади міста на «3» та «4» бали, і, лише по 9% на «5» балів (див. рис. 2.6).

Проте, якість послуг приватних медичних закладів оцінюють переважно на «4» та «5» балів – 55% киянок та 58% киян (див. рис. 2.7).

Рис. 2.6. Оцініть в умовах воєнного стану-Якість медичних послуг, що надають державні та муніципальні медичні заклади в місті Києві

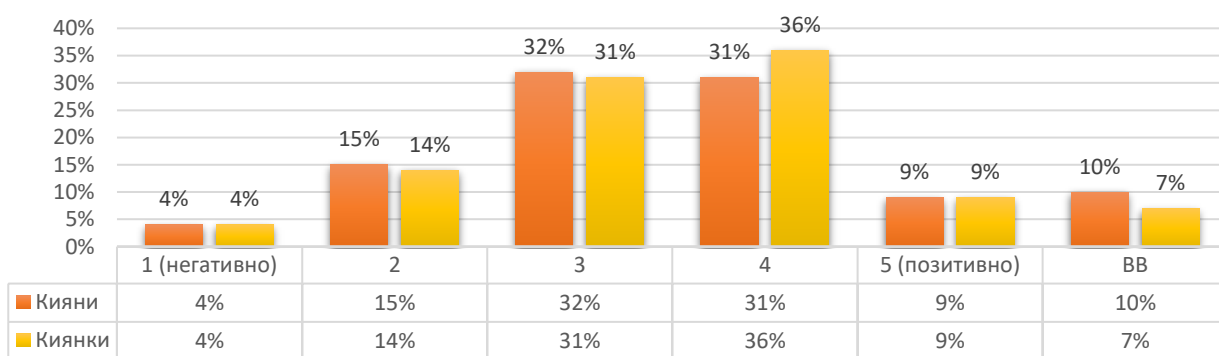
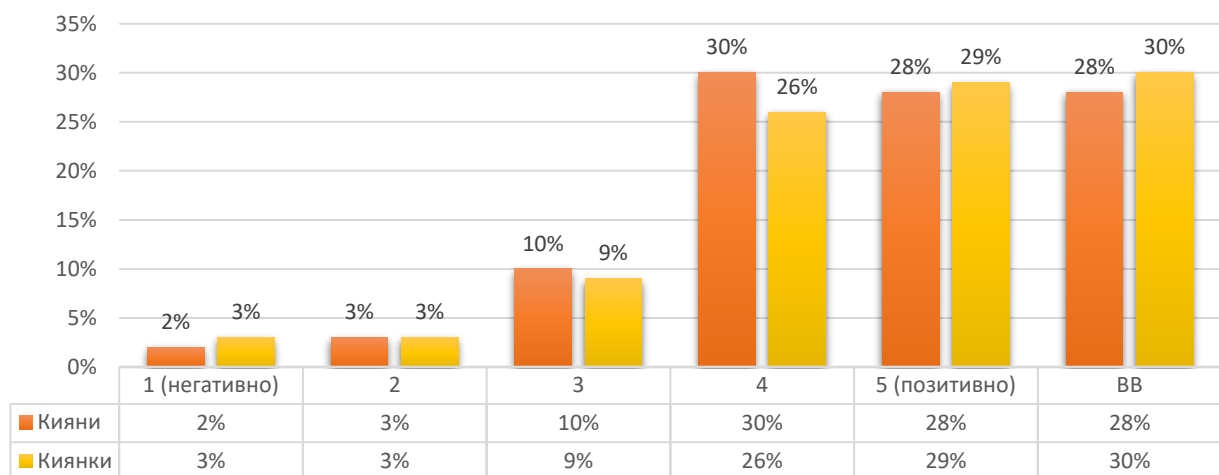

Рис. 2.7. Оцініть в умовах воєнного стану-Якість медичних послуг, що надають приватні медичні заклади в місті Києві

3. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ СОЦІАЛЬНИХ СЕРВІСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Кияни та киянки однаково оцінюють зусилля міської влади щодо допомоги вимушено переміщеним особам: оцінки або позитивні або стримані. Звертає на себе увагу, що 44% представників обох статей не знають у чому саме полягає така допомога (респондентам важко оцінити таку роботу влади міста) (див. рис. 3.1).

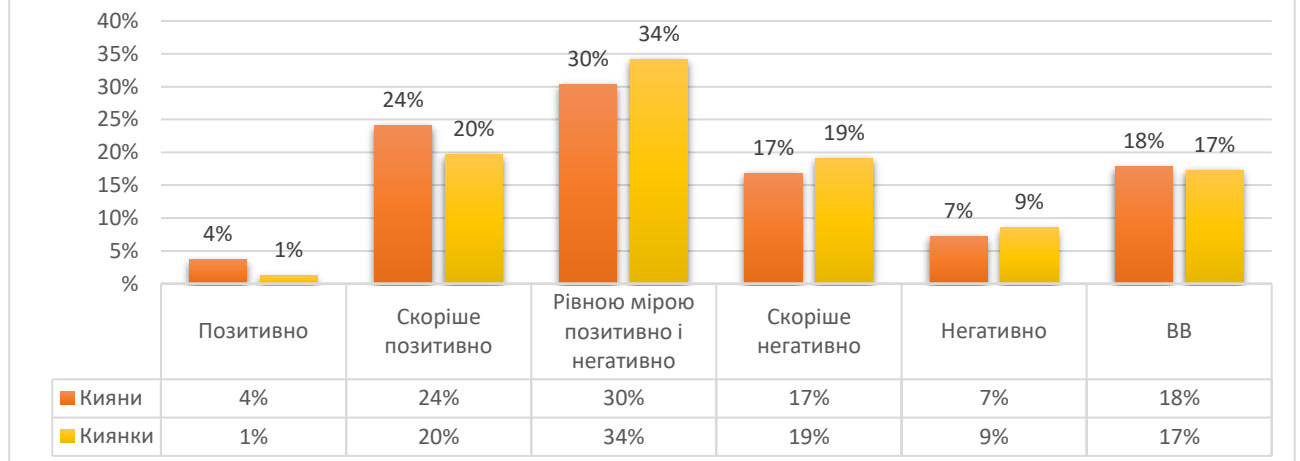
Лише 9% ВПО у столиці (в межах частки опитаних в дослідженні) негативно оцінюють зусилля міської влади щодо допомоги ВПО.

22% ВПО оцінюють таку допомогу позитивно, але водночас 41% з них важко дати відповідь на запитання.

Кияни чоловіки (28%) більш позитивно оцінюють надання гуманітарної допомоги за часів війни, порівняно з киянками (21%) (див. рис. 3.2).

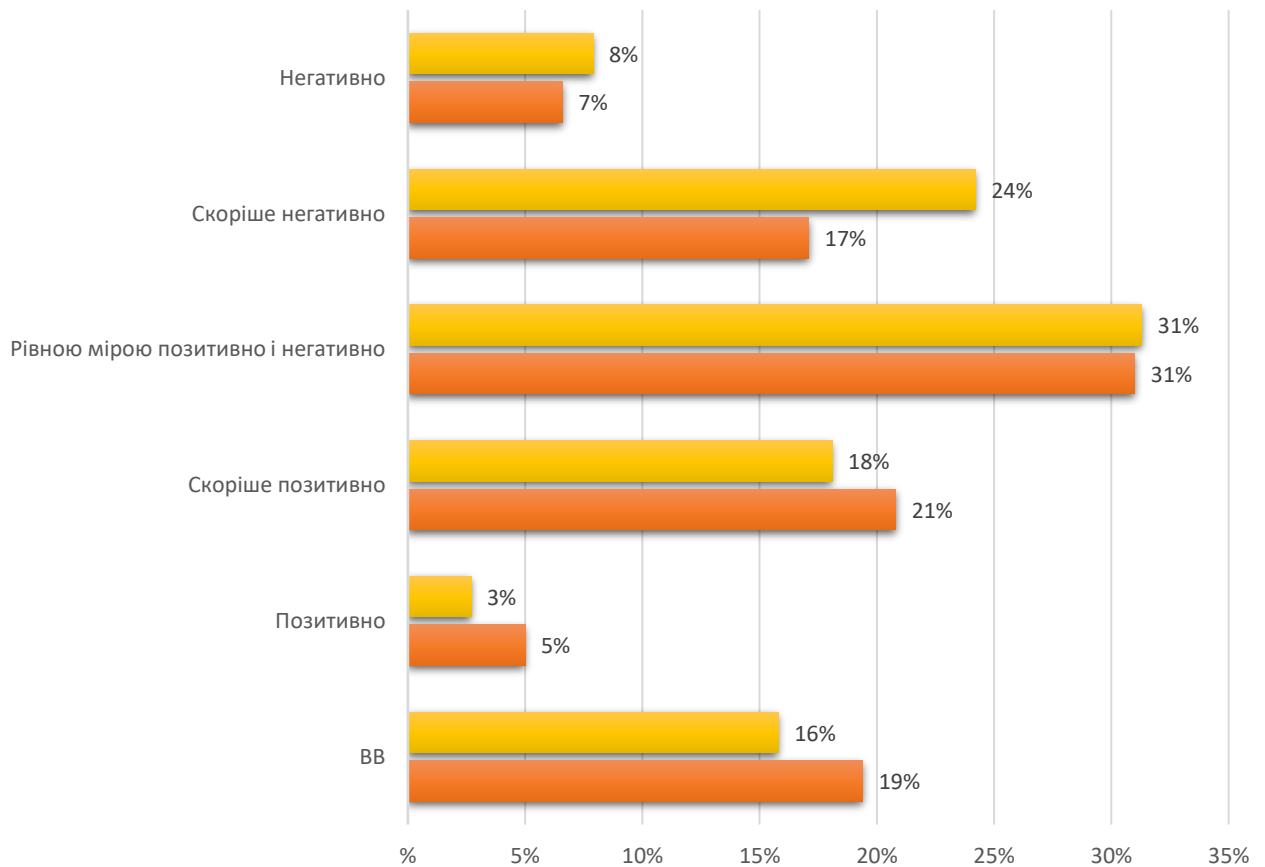
Рис. 3.2. Оцініть зусилля міської влади-Організація та надання гуманітарної допомоги

32% киянок негативно оцінюють надання соціальної підтримки та допомоги городянам в умовах воєнного часу. Серед киян таких 24% (див. рис. 3.3). Така ситуація сигналізує про необхідність створення відповідних політик/процедур/ресурсів/сервісів для її започаткування/надання для містян, і, в першу чергу, ймовірно для киянок.

Такі негативні оцінки надання соціальної підтримки та допомоги городянам в умовах воєнного стану зберігаються незалежно від віку, соціально-економічного становища та тривалості проживання у столиці.

Рис. 3.3. Як Ви оцінюєте – Надання соціальної підтримки та допомоги городянам в умовах воєнного стану?

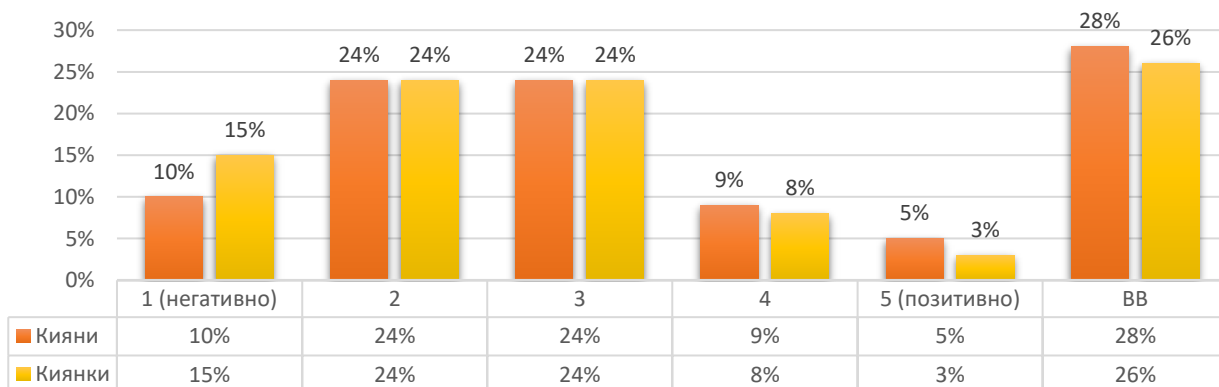
	BB	Позитивно	Скоріше позитивно	Рівною мірою позитивно і негативно	Скоріше негативно	Негативно
Киянки	16%	3%	18%	31%	24%	8%
Кияни	19%	5%	21%	31%	17%	7%

Критично та негативно киянки (39%) та кияни чоловіки (34%) оцінюють зусилля міської влади щодо допомоги пенсіонерам (див. рис. 3.4). Так само критично оцінюють зусилля міської влади і чоловіки, і жінки у віці старші 60 років (54%).

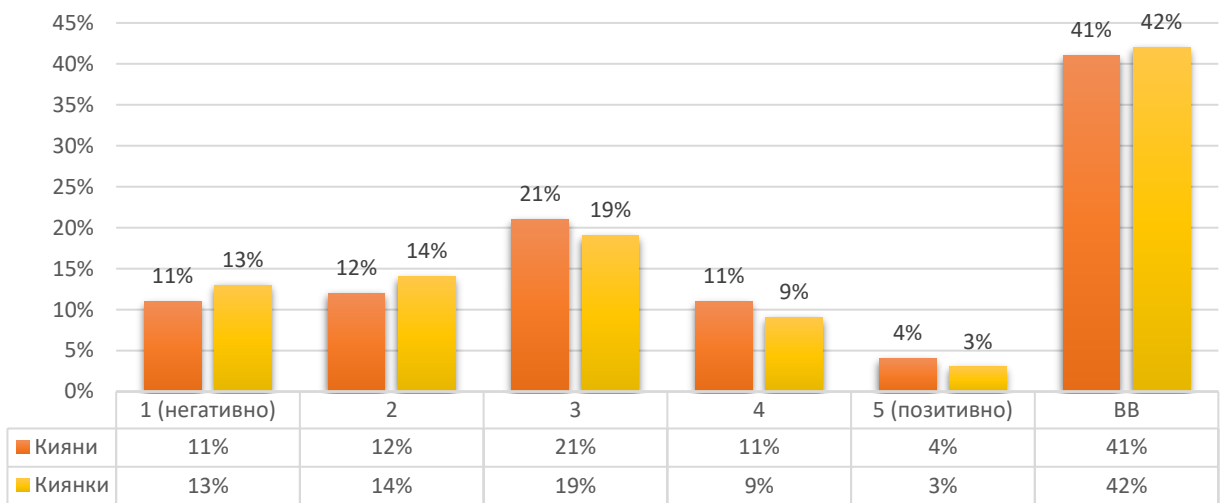
Оцінки зусиль міської влад щодо піклування про громадян з особливими потребами переважно є помірними («3») – кияни (21%) та киянки (19%) (див. рис. 3.5).

Серед чоловіків та жінок, в родинях яких є особи з інвалідністю критичні оцінки (35%) переважають над позитивними (24%), відносно зусиль міської влади про піклування про громадян з особливими потребами.

Рис. 3.4. Оцініть зусилля міської влади-Допомога пенсіонерам

**Рис. 3.5. Оцініть зусилля міської влади-Піклування
про громадян з особливими потребами**

Серед опитаних користувалися послугами Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) за останні 12 місяців - 31% чоловіків та 33% жінок.

Кияни та киянки рівною мірою оцінюють переважно позитивно доступність та якість послуг в ЦНАПах міста Києва (див. рис. 3.6., 3.7).

Рис. 3.6. Наскільки доступними для Вам виявилися можливості отримання послуг в ЦНАПах міста Києва?

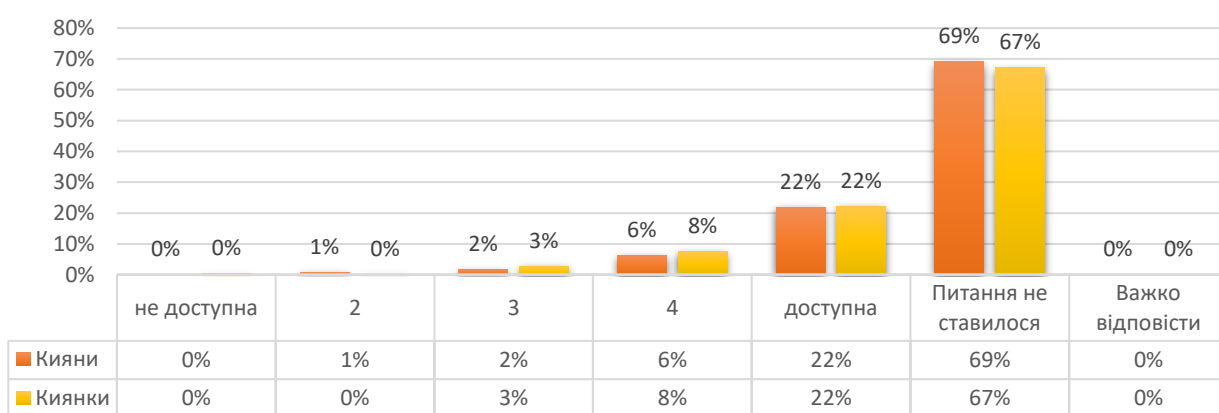
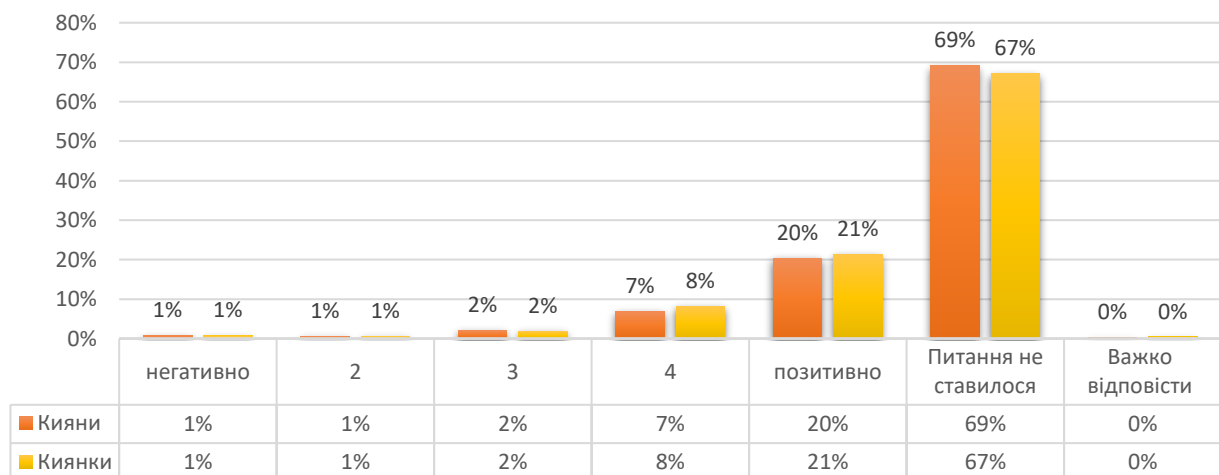

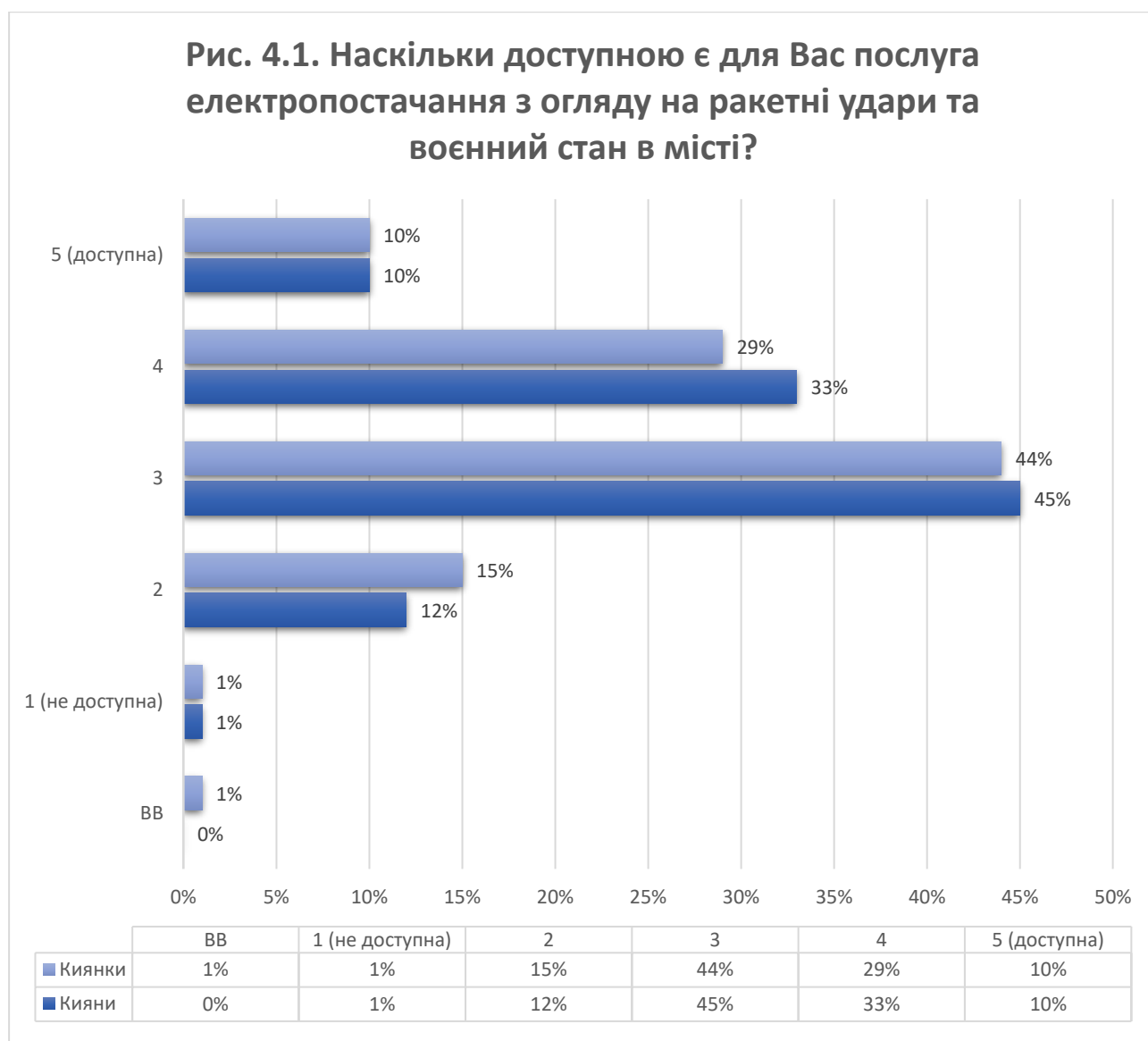
Рис. 3.7. Оцініть якість отриманих Вами послуг в ЦНАПах міста Києва?

4. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ ПОСЛУГ ЖКХ СТОЛИЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

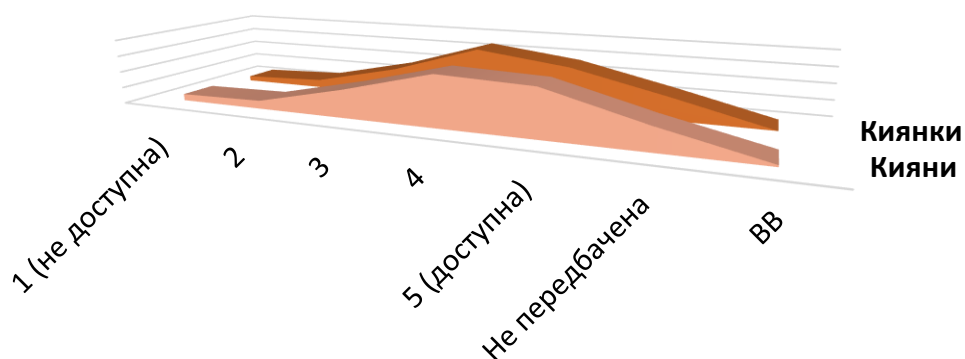
Кияни (9%) та киянки (8%) рівною мірою, мінімалістично, кажуть що їх життя в місті ускладнює незадовільна якість послуг ЖК служб, не пов'язаних з руйнацією критичної інфраструктури. На складності, які виникають у зв'язку з тривалими вимкненнями електроенергії звертають увагу як чоловіки (38%) так і жінки (35%) – рівною мірою.

Однак киянки (16%) більш критично оцінюють доступність послуг електропостачання з огляду на ракетні удари та воєнний стан в місті, порівняно з киянами чоловіками (13%) (див. рис. 4.1).

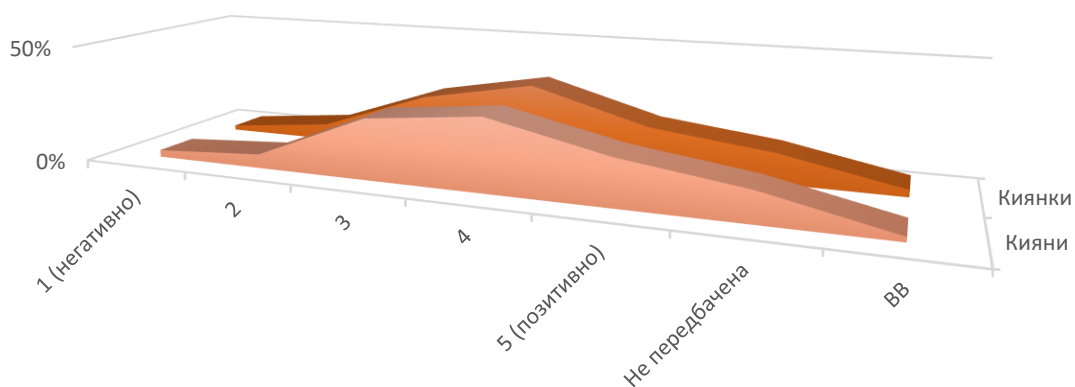
Оцінки доступності послуг ліфту як киянами так і киянками оцінюють позитивно, - переважно на «4» бали – 31% киян та 34% киянок (див. рис. 4.2). Якість роботи ліфту в будинку, також, частіше оцінюється у «4» бали – 31% киян та 33% киянок (див. рис. 4.3).

Рис. 4.2. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ послуг -Ліфт у будинку

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	Не передбачена	BB
Кияни	4%	5%	17%	31%	29%	14%	1%
Киянки	3%	5%	17%	34%	27%	14%	0%

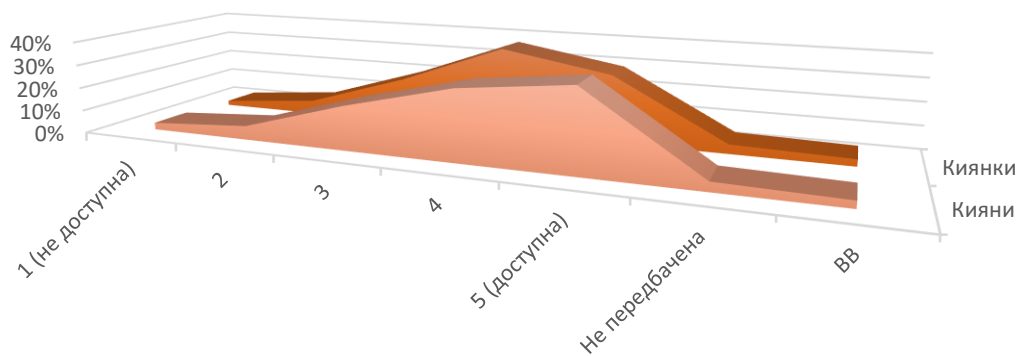
Рис. 4.3. Оцініть ЯКІСТЬ послуг - Робота ліфта в будинку

	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	Не передбачена	ВВ
Кияни	3%	6%	26%	31%	20%	13%	2%
Киянки	2%	7%	24%	33%	19%	13%	3%

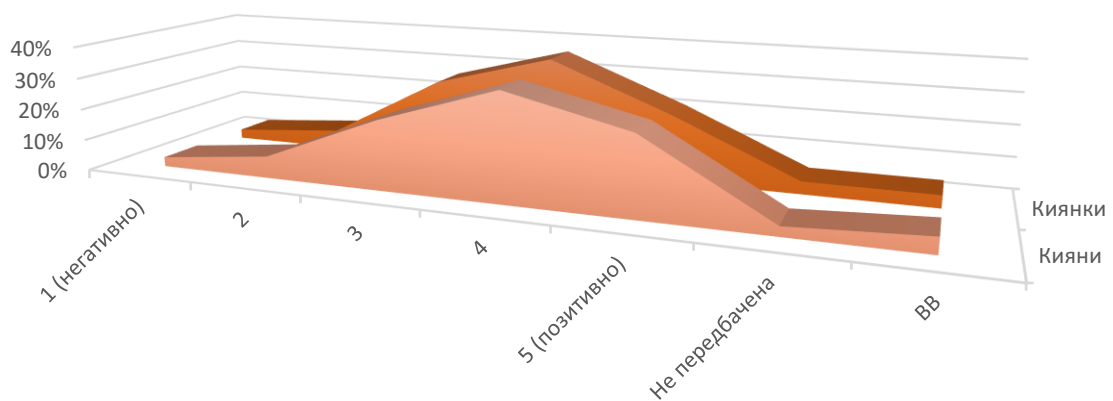
Доступність послуг гарячого водопостачання киянки (29%) оцінюють менш позитивно (у «5» балів), порівняно із киянами чоловіками (35%) (див. рис. 4.4). Серед жінок переважають оцінки доступності цих послуг на рівні «4» балів (37%). Якість послуги гарячого водопостачання оцінується представниками обох статей переважно у «4» бали (36% жінки 34% чоловіки) (див. рис. 4.5).

Рис. 4.4. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ послуг -Гаряче водопостачання

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	Не передбачена	BB
Кияни	3%	6%	19%	30%	35%	4%	3%
Киянки	2%	6%	20%	37%	29%	4%	3%

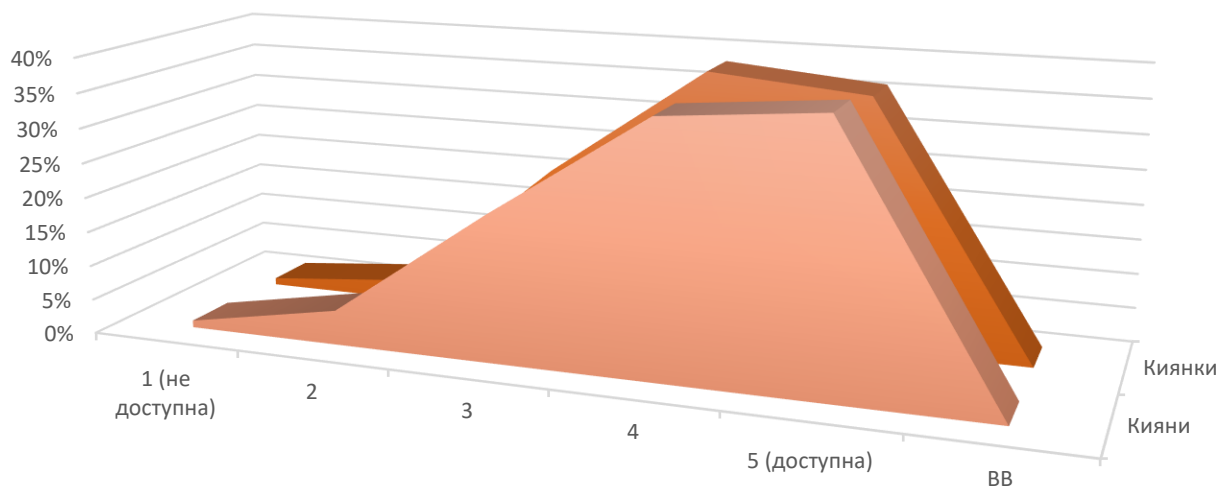
Рис. 4.5. Оцініть ЯКІСТЬ послуг - Гаряче водопостачання

	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	Не передбачена	BB
Кияни	3%	7%	22%	34%	25%	3%	5%
Киянки	3%	6%	26%	36%	21%	4%	4%

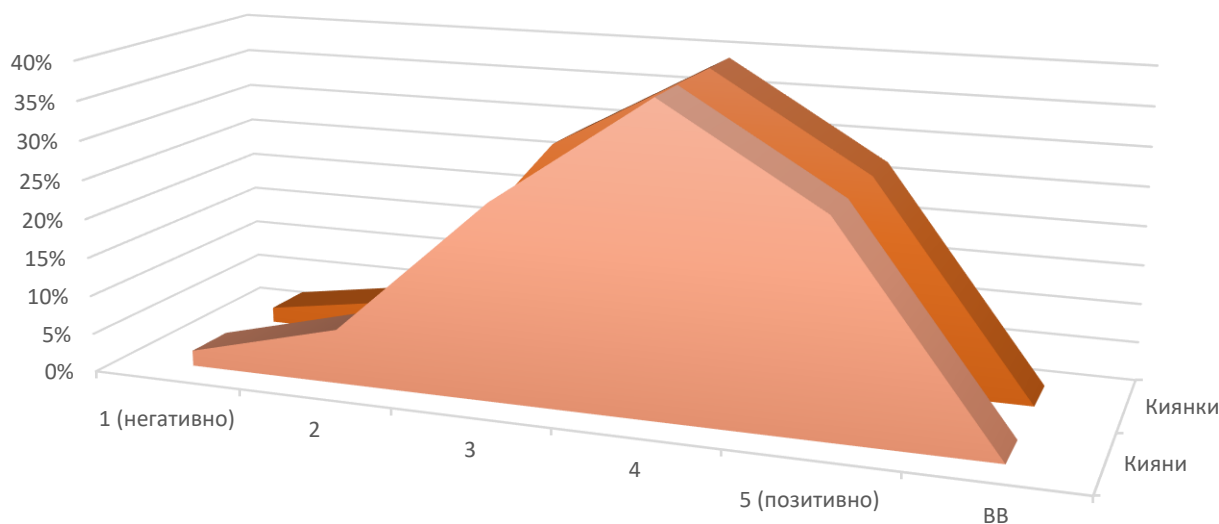
Оцінка доступності та якості послуг опалення містянами обох статей приблизно тотожні – оцінки рівною мірою розподілені між «4» та «5» балами (див. рис. 4.6., 4.7).

Рис. 4.6. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ послуг-Опалення

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	BB
Кияни	1%	5%	21%	36%	38%	0%
Киянки	1%	3%	22%	38%	36%	0%

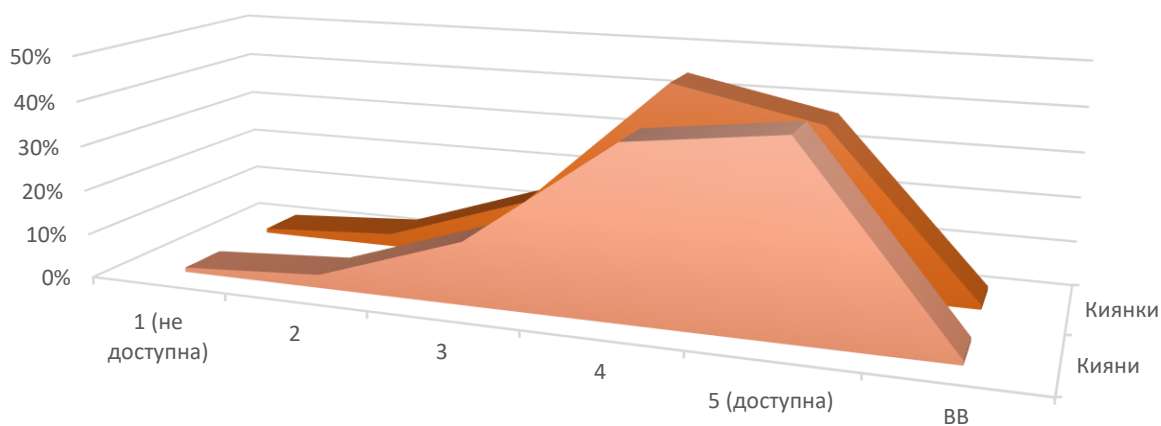
Рис. 4.7. Оцініть ЯКІСТЬ послуг - Опалення

	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	BB
Кияни	2%	7%	25%	39%	27%	0%
Киянки	2%	5%	28%	39%	27%	0%

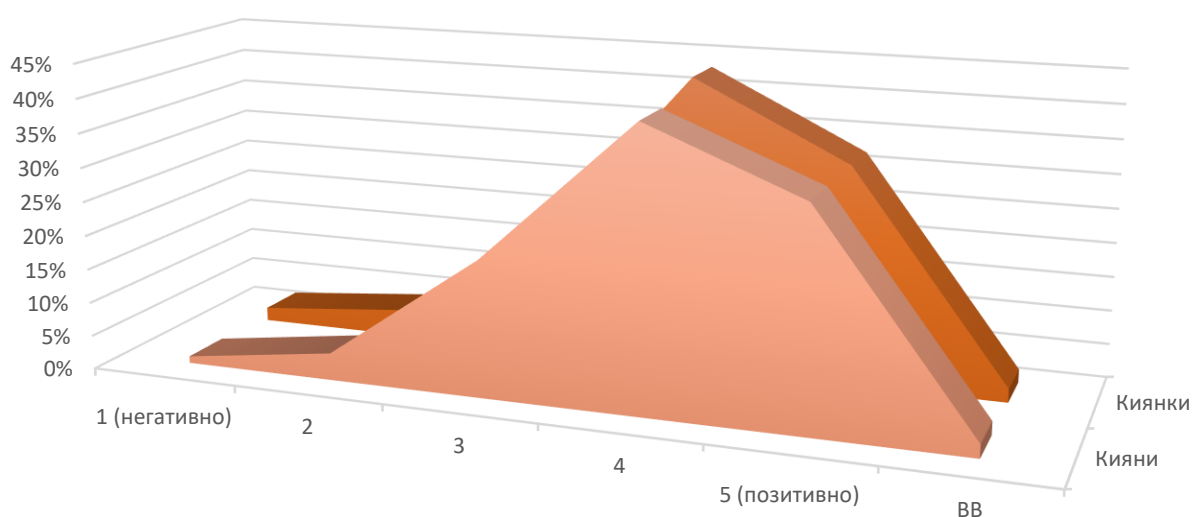
Послуга «утримання будинків» оцінюється як більш доступна киянами чоловіками (42%) в «5» балів, а киянками у «4» бали (44%) (див. рис. 4.8). Якість послуг з утримання будинків жінки й чоловіки оцінюють однаково – у «4» бали (див. рис. 4.9).

Рис. 4.8. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ послуг-Утримання будинків

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	BB
Кияни	1%	3%	14%	38%	42%	1%
Киянки	1%	3%	14%	44%	37%	1%

Рис. 4.9. Оцініть ЯКІСТЬ послуг-Утримання будинків

	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	BB
Кияни	1%	4%	20%	41%	32%	2%
Киянки	2%	4%	17%	43%	32%	2%

Послуга «утримання територій спільного користування» оцінюється як більш доступна киянками переважно в «4» балів (42%), а киянами чоловіками у «5» бали (43%) (див. рис. 4.10). Якість послуг з утримання будинків оцінюють однаково і тими й іншими – у «4» бали (див. рис. 4.11).

Рис. 4.10. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ - Утримання територій спільного користування

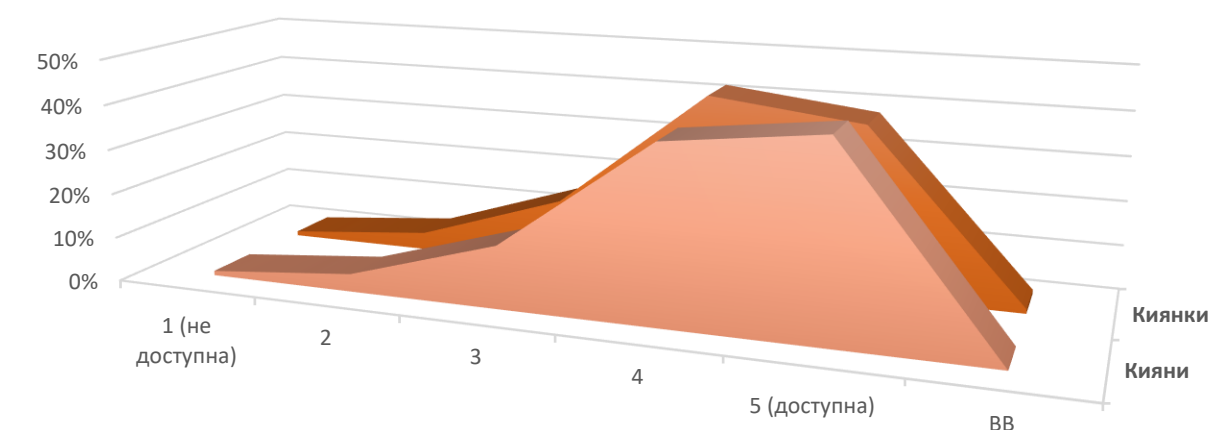
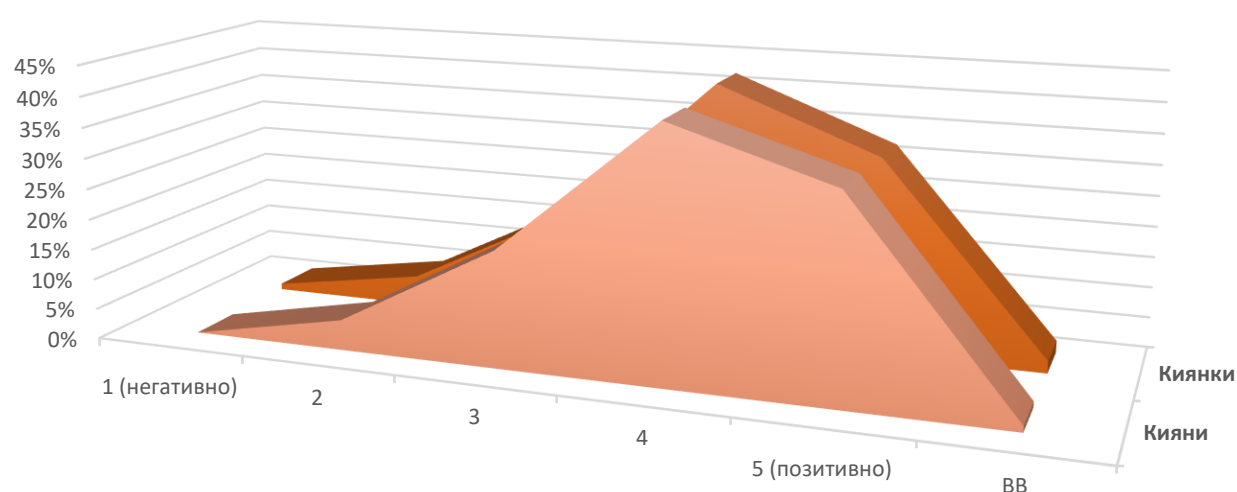

Рис. 4.11. Оцініть ЯКІСТЬ послуг-Утримання територій спільного користування

Доступність та якість послуги утримання прибудинкових територій як жінки, так і чоловіки оцінюють переважно на 4 та 5 балів (див. рис. 4.12). Найбільший бал доступності до послуги поставили 47% чоловіків та 45% жінок. Якість таких послуг на відмінно (5 балів) оцінили по 38% представників обох статей (див. рис. 4.13).

Рис. 4.12. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ - Утримання прибудинкових територій

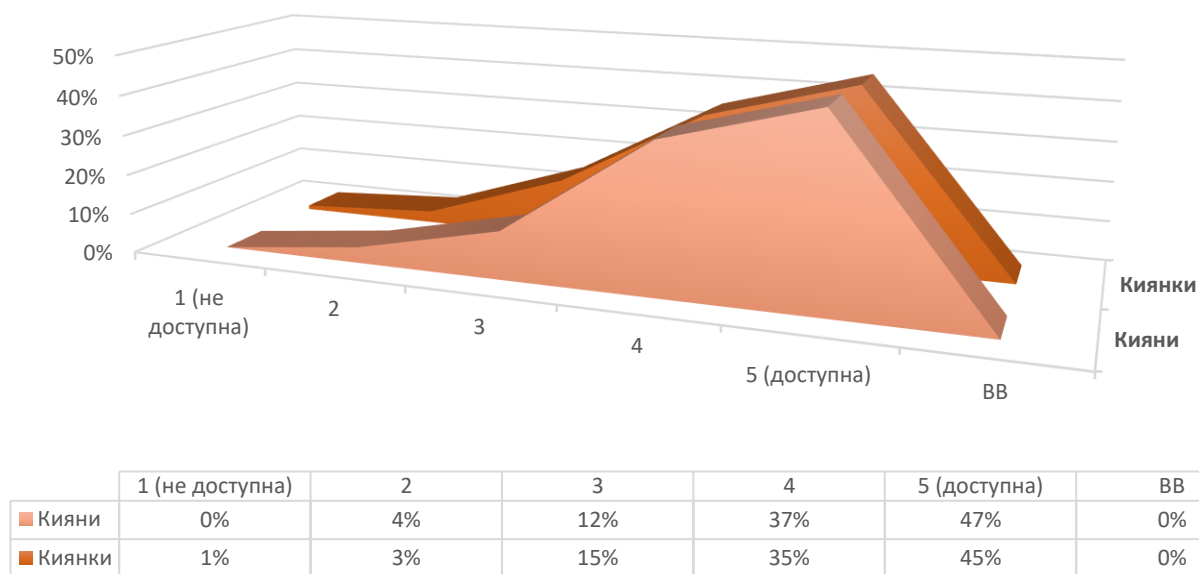
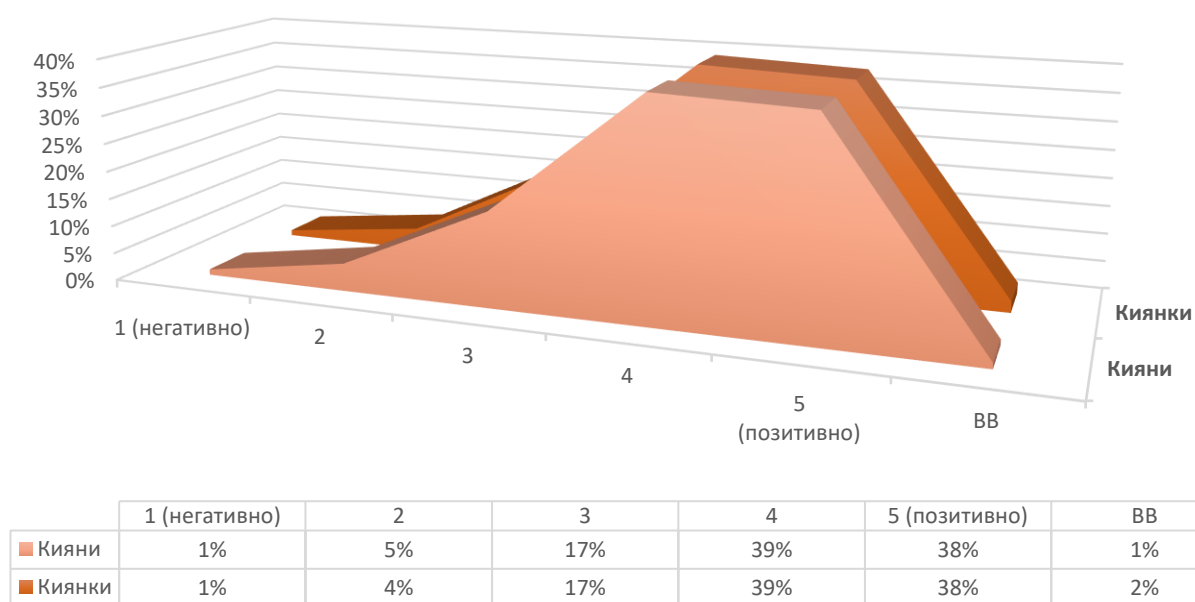
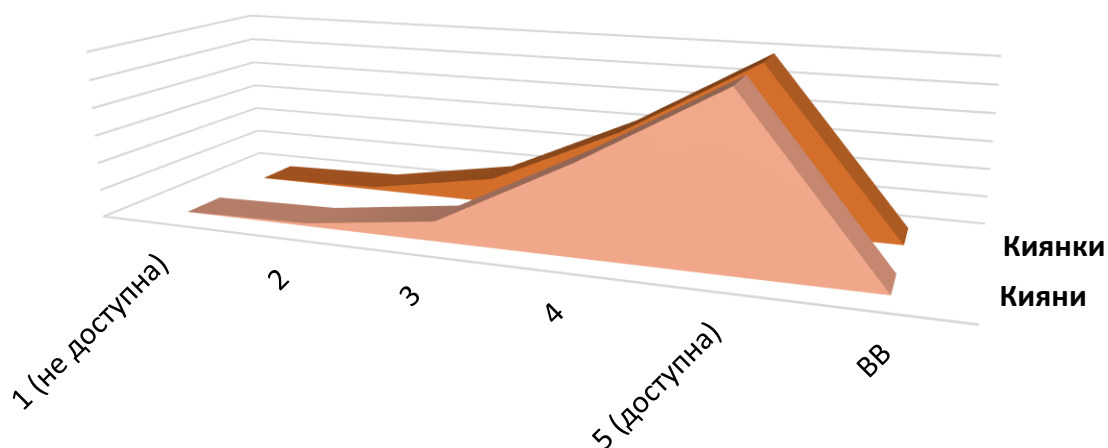

Рис. 4.13. Оцініть ЯКІСТЬ послуг - Утримання прибудинкових територій

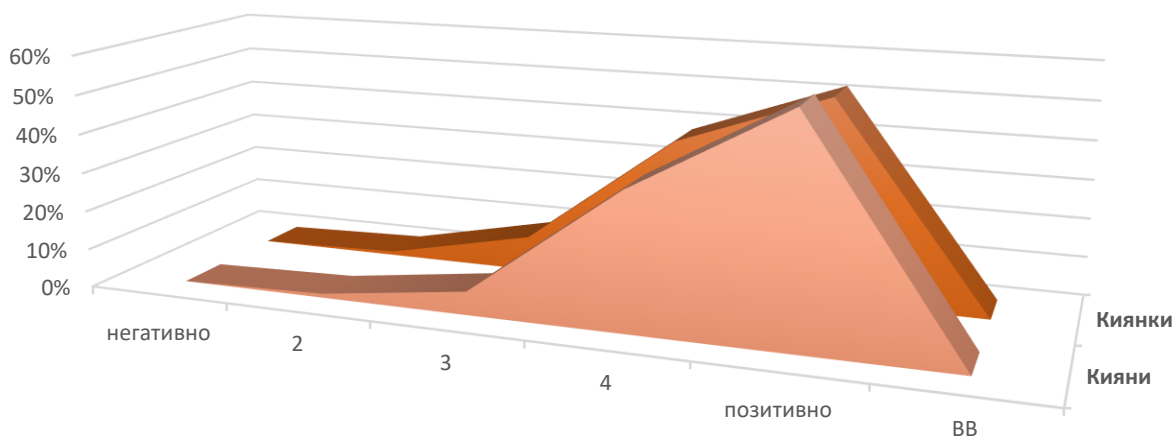
Доступність послуги вивезення сміття оцінюється і киянами чоловіками (60%) і киянками (59%) – однаково позитивно (див. рис. 4.14). Якість послуги вивезення сміття жінки оцінюють критичніше за чоловіків. Але також позитивно, - 52% та 57% відповідно (див. рис. 4.15).

Рис. 4.14. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ - Вивезення сміття

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	BB
Киянки	0%	1%	9%	31%	59%	0%
Кияни	0%	1%	7%	32%	60%	0%

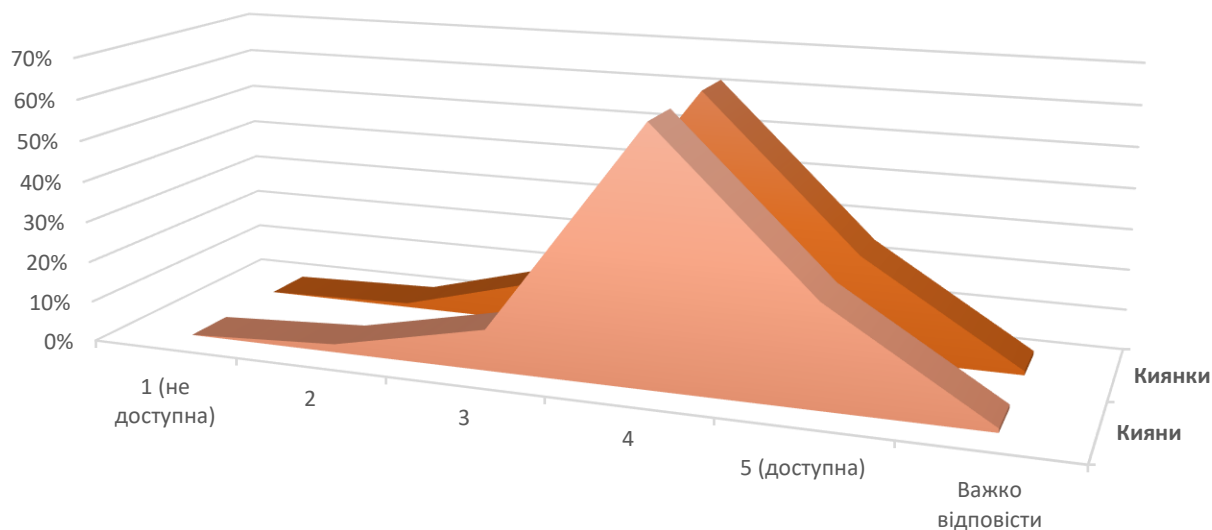
Рис. 4.15. Оцініть ЯКІСТЬ послуг - Вивезення сміття

	негативно	2	3	4	позитивно	BB
Киянки	0%	1%	9%	38%	52%	0%
Кияни	0%	1%	6%	35%	57%	0%

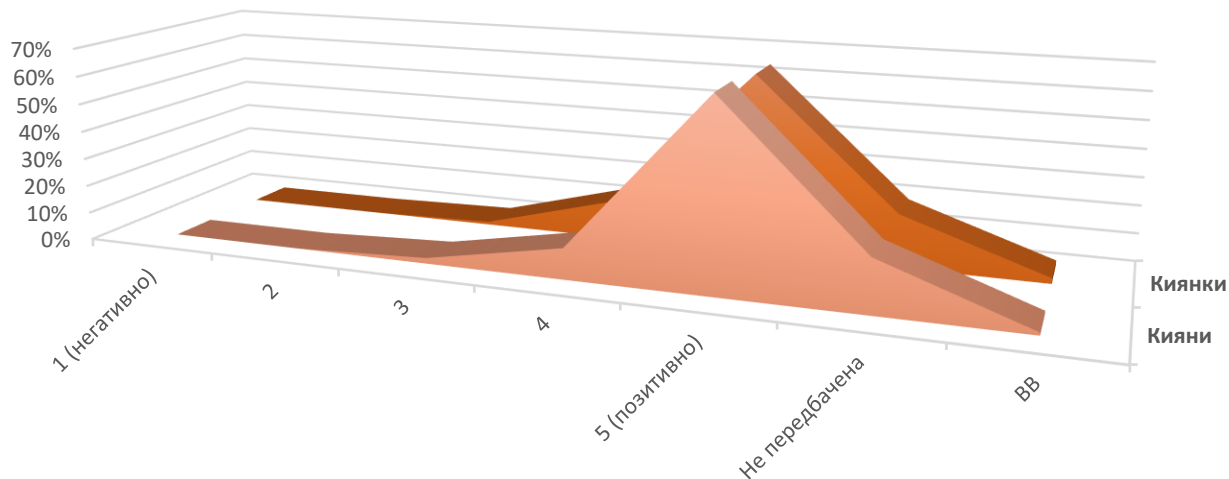
Доступність та якість послуги газопостачання оцінюється містянами обох статей однаково: її доступність оцінена переважно на «4» бали (по 62%) та якісною на «5» балів (67% чоловіки та 64% - жінки) (див. рис. 4.16., 4.17).

Рис. 4.16. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ - Газопостачання

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	Важко відповісти
Київни	0%	2%	10%	62%	25%	1%
Київки	0%	1%	11%	62%	25%	1%

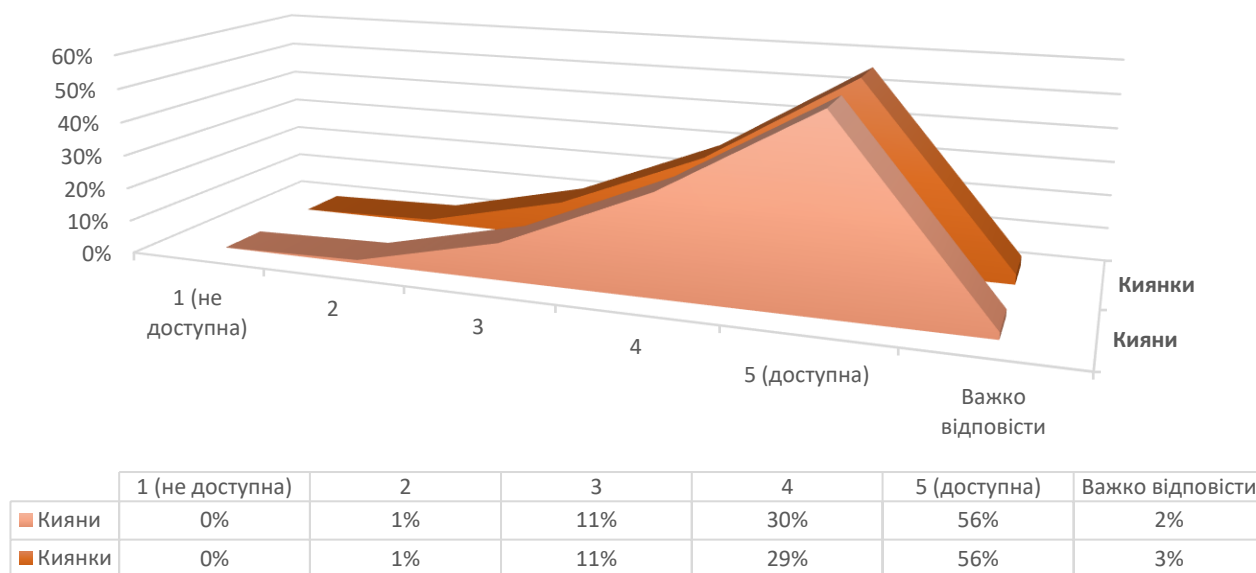
Рис. 4.17. Оцініть ЯКІСТЬ послуг- Газопостачання

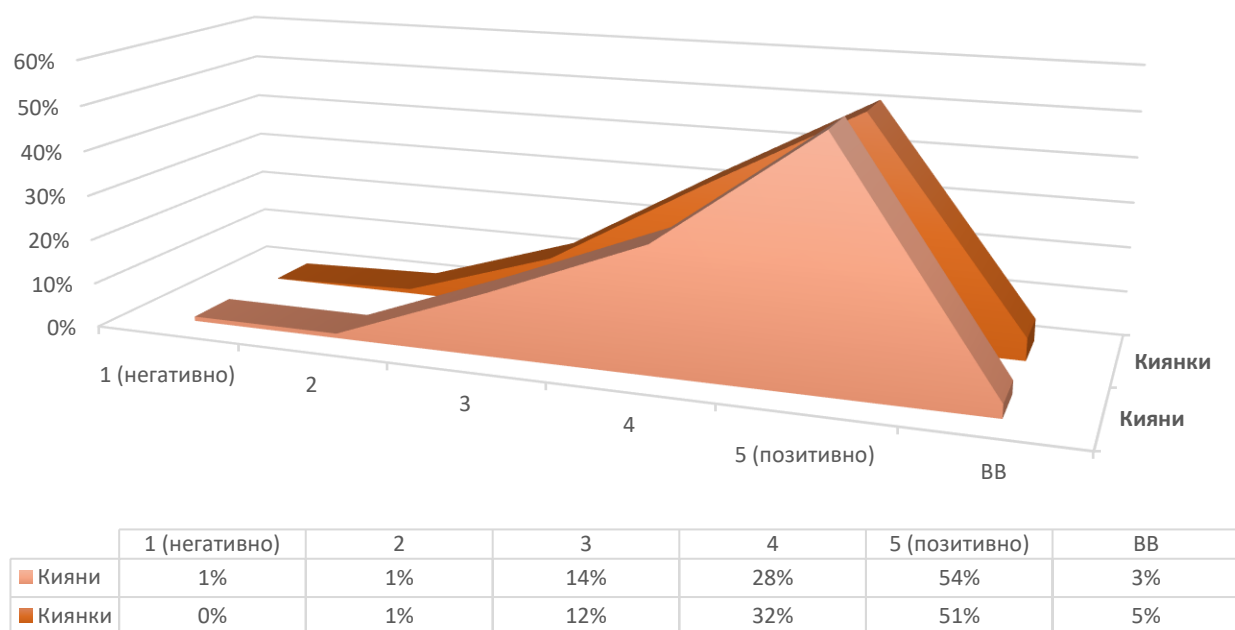
	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	Не передбачена	ВВ
Київни	0%	0%	2%	11%	67%	19%	1%
Київки	0%	0%	1%	14%	64%	19%	2%

Доступність та якість послуг водовідведення та обслуговування водопровідних комунікацій за оцінками киян та киянок є доступною та якісною – переважають оцінки у «5» та «4» бали (див. рис. 4.18., 4.19.).

**Рис. 4.18. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ -
Водовідведення/обслуговування водопровідних
комунікацій**

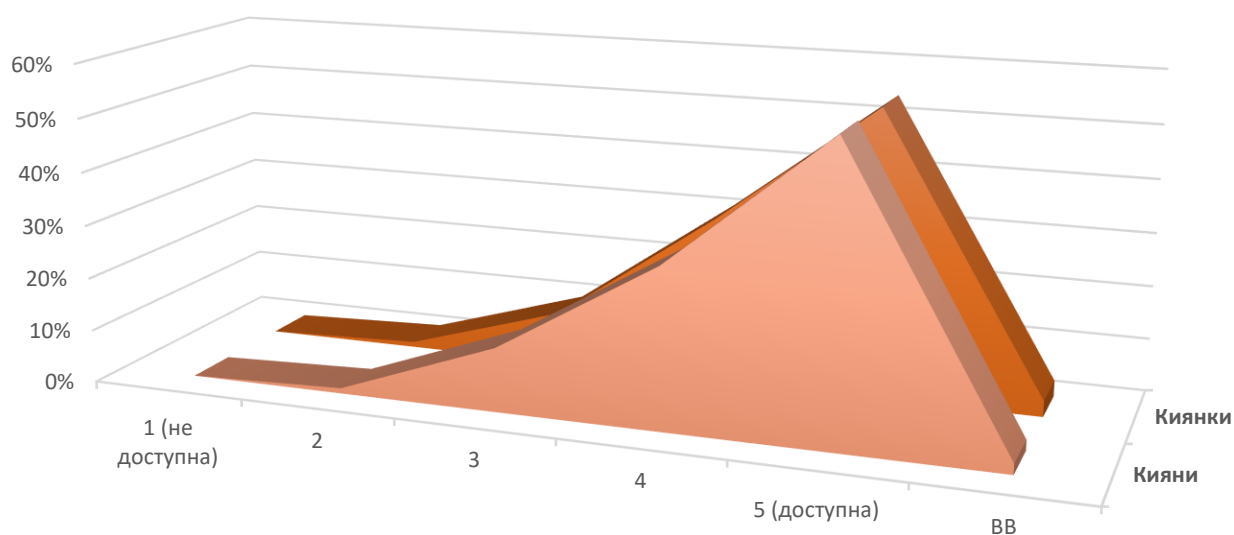

**Рис. 4.19. Оцініть ЯКІСТЬ послуг -
Водовідведення/обслуговування водопровідних
комунікацій**

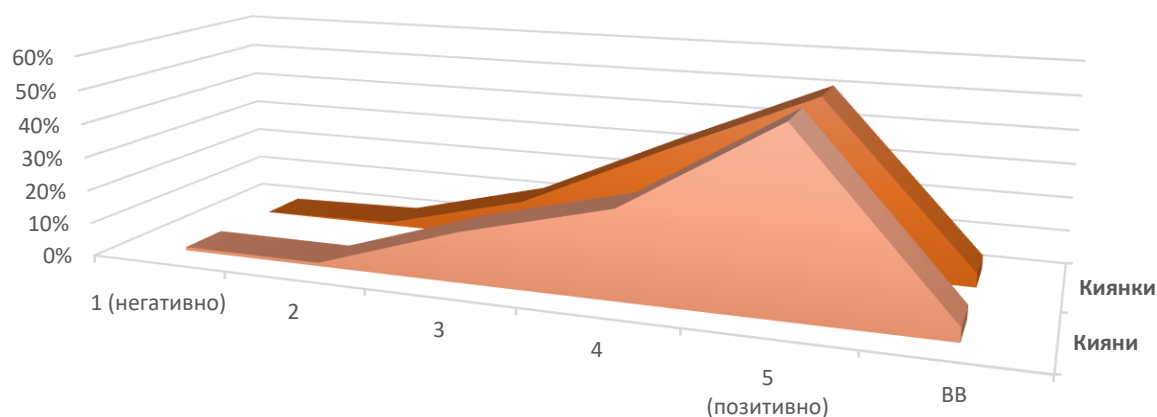
Послуга обслуговування водопровідних комунікацій, її доступність та якість оцінюється киянками та киянами однаково, - у «5» балів (див. рис. 4.20., 4.21).

Рис. 4.20. Оцініть ДОСТУПНІСТЬ-Обслуговування каналізаційних комунікацій

	1 (не доступна)	2	3	4	5 (доступна)	BB
Киянки	0%	1%	12%	30%	55%	2%
Кияни	0%	1%	10%	31%	54%	3%

Рис. 4.21. Оцініть ЯКІСТЬ послуг-Обслуговування каналізаційних комунікацій

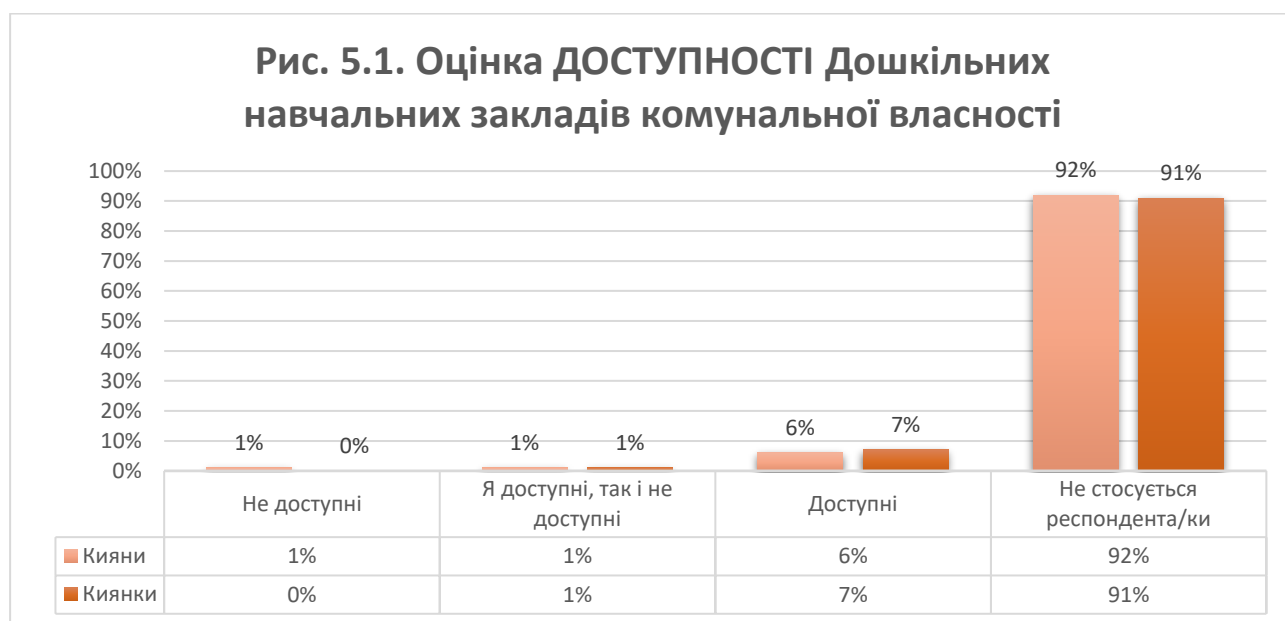

	1 (негативно)	2	3	4	5 (позитивно)	BB
Киянки	1%	1%	15%	26%	53%	4%
Кияни	0%	1%	12%	32%	51%	4%

5. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТНІХ СЕРВІСІВ СТОЛИЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*

Послуги доступності та якості надання послуг дошкільними навчальними закладами комунальної власності кияни та киянки оцінюють як доступні, якість послуг в їх оцінках коливається між «5» та «4» балами (див. рис. 5.1., 5.2). Однак існують суттєві відмінності в оцінках послуг киян за районами міста, так, кияни та киянки Оболонського, Дніпровського, Подільського районів міста комбінаторно оцінюють їх доступність, що може свідчити про дефіцит послуг та відповідних можливостей влаштування дитини молодшого віку у дошкільний заклад освіти комунальної власності (див. рис. 5.3).

* - для киян чоловіків та киянок, які мають дітей, перебувають у Києві на момент дослідження

**Рис. 5.2. Оцінка ЯКОСТІ надання освітніх послуг у
Дошкільних навчальних закладах комунальної
власності**

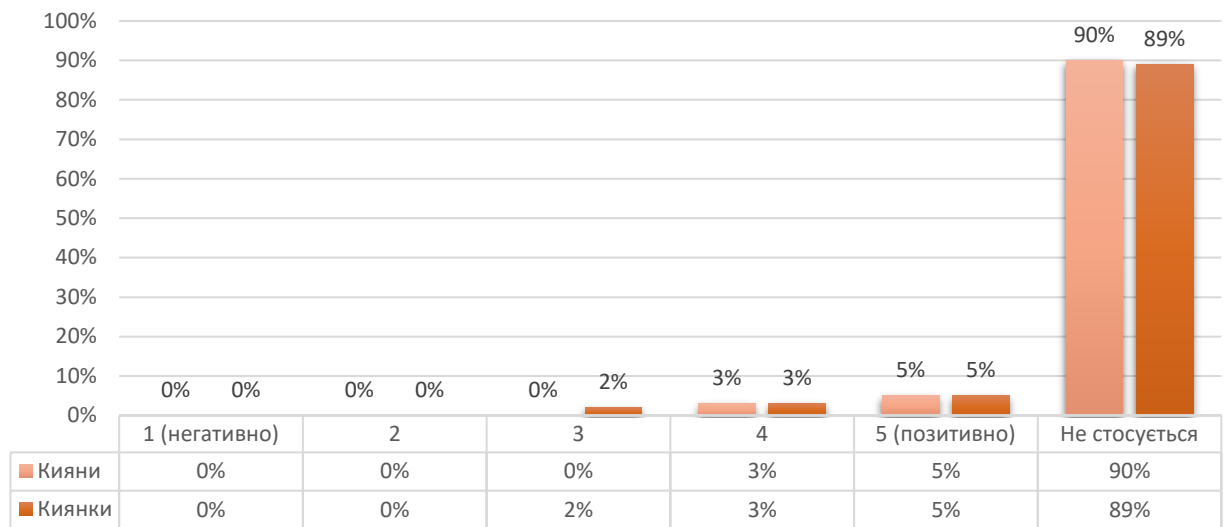
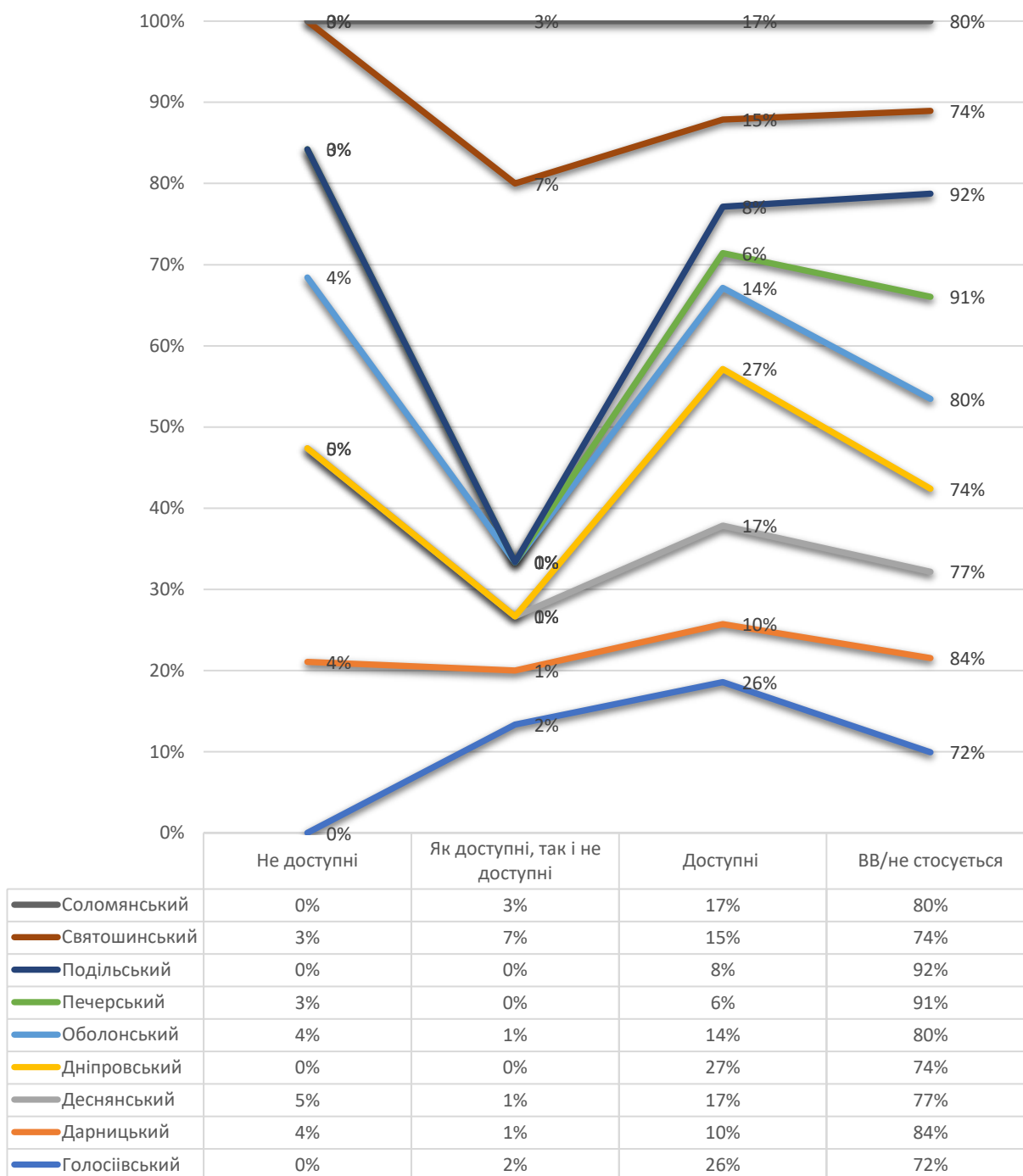

Рис. 5.3. Оцінка ДОСТУПНОСТІ дошкільних навчальні заклади комунальної власності за районами міста

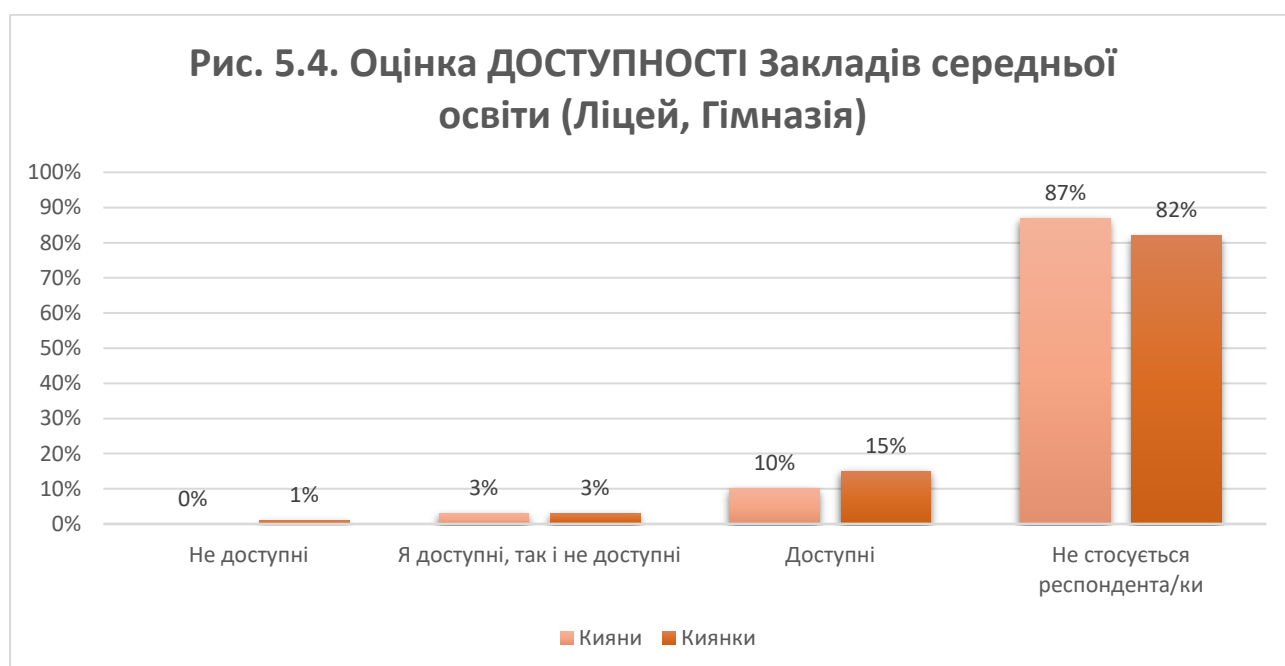
Послуги доступності та якості надання освітніх послуг закладів середньої освіти кияни чоловіки та киянки оцінюють як доступні, якість послуг закладів середньої освіти оцінюється частіше представниками тієї й іншої статі у «4» бали (див. рис. 5.4. – 5.6). Частіше позитивні відгуки щодо якості освітніх послуг закладів освіти комунальної власності виказують кияни та киянки, які мешкають

у Печерському, Дніпровському та Подільському районах міста (див. рис. 5.7., 5.8).

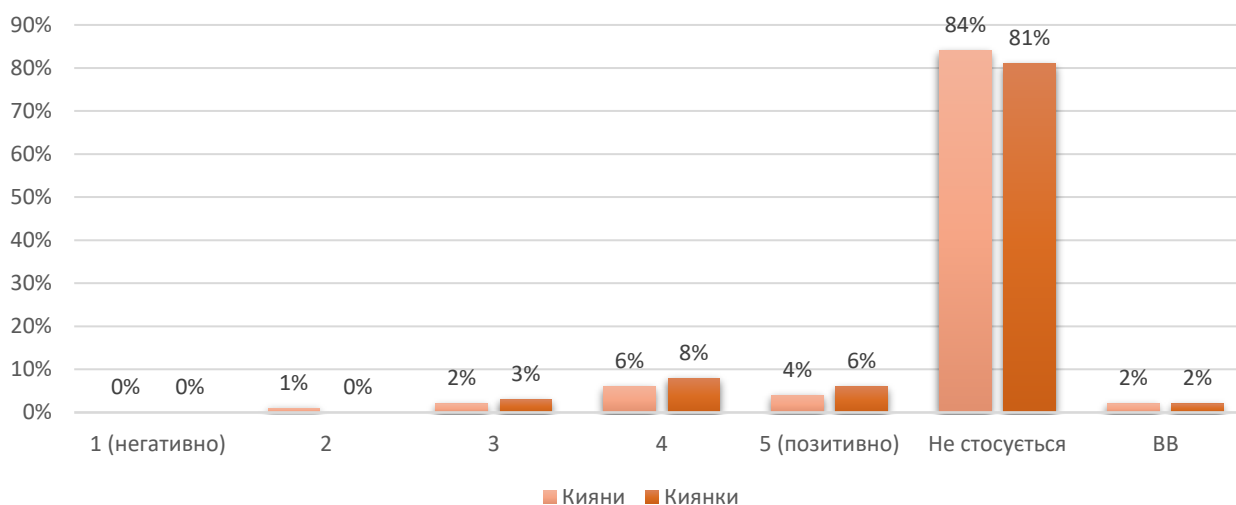
Схвальні відгуки щодо якості послуг шкільного онлайн-навчання виказують респондентки та респонденти у Подільського та Солом'янського районів столиці.

Послуги доступності та якості надання освітніх послуг Вишів - також оцінюються переважно схвально.

* - для киян чоловіків та киянок, які мають дітей та перебувають у Києві на момент опитування

**Рис. 5.5. Оцінка якості надання освітніх у Школах
(Ліцеях, Гімназіях) комунальної власності**

**Рис. 5.6. Оцінка якості надання освітніх послуг -
Шкільного онлайн-навчання**

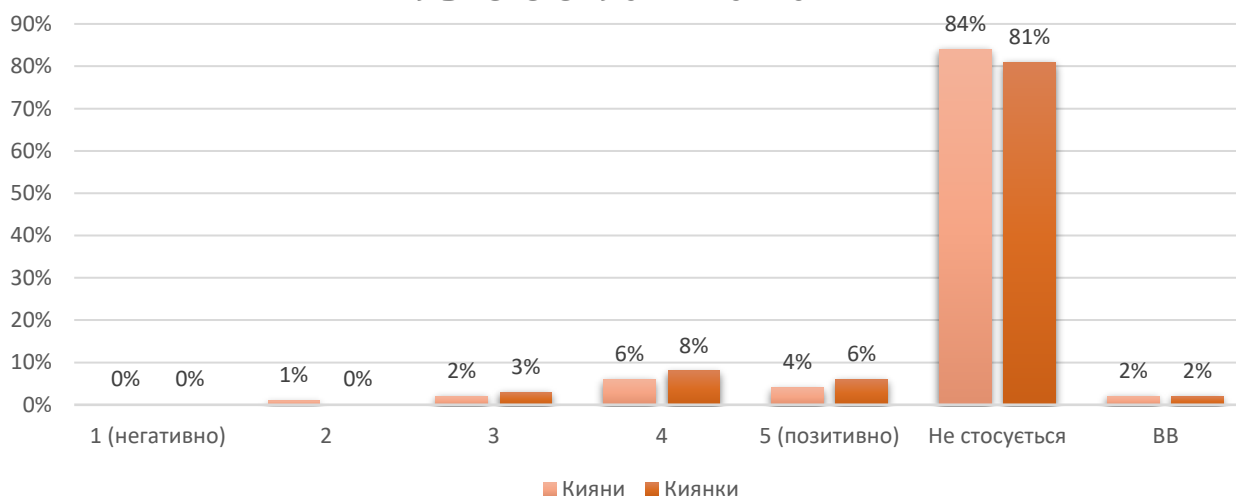

РИС. 5.7. ОЦІНКА ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ШКОЛАХ (ЛІЦЕЯХ, ГІМНАЗІЯХ) КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА РАЙОНАМИ МІСТА

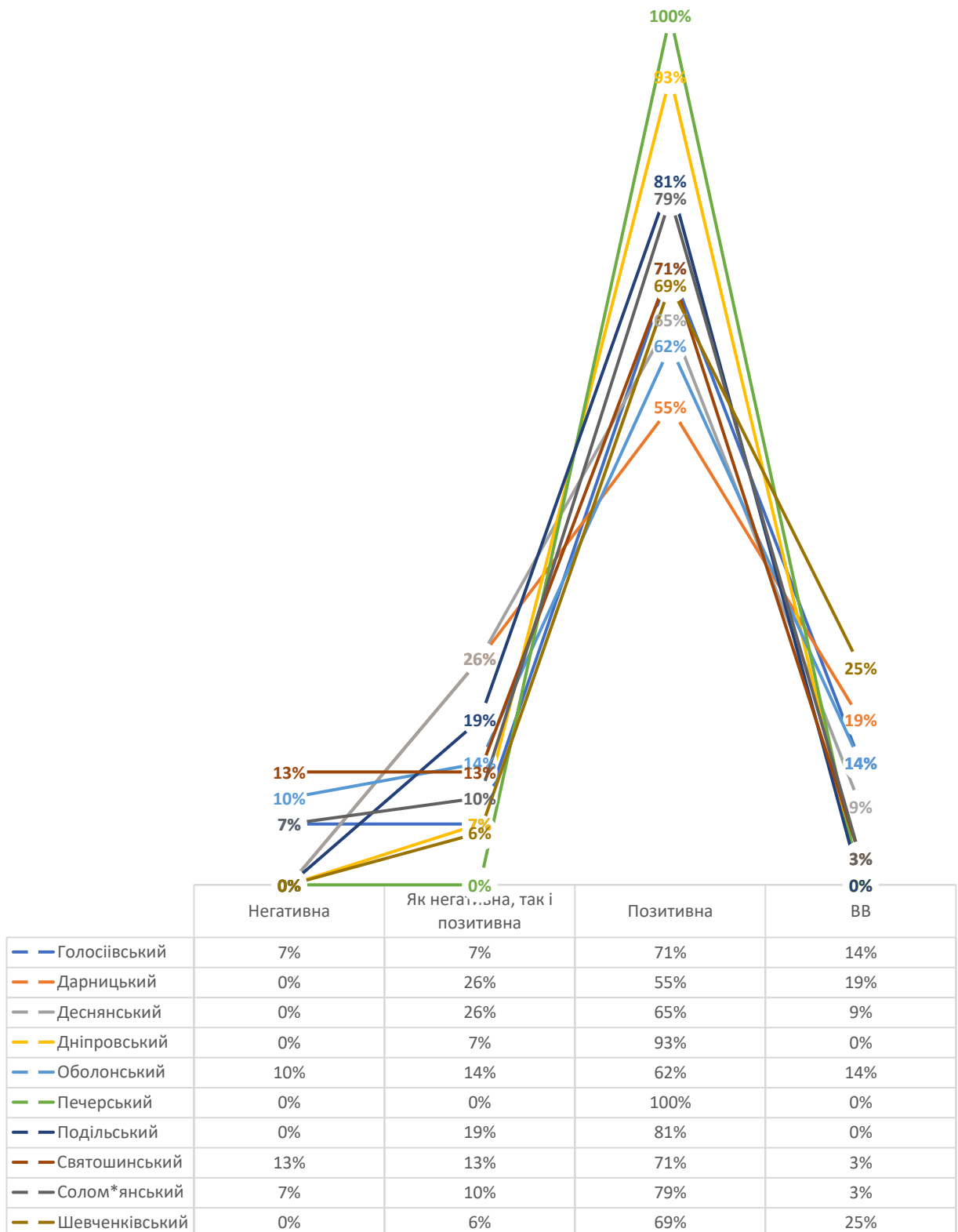
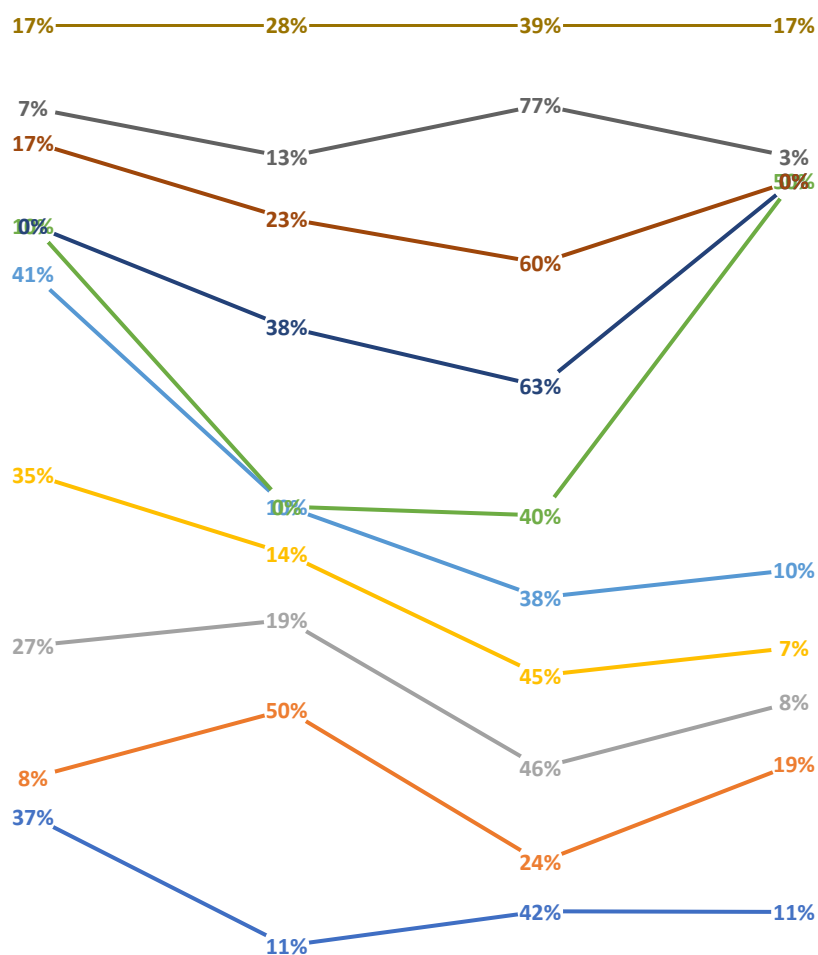

РИС. 5.8. ОЦІНКА ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ -
ШКІЛЬНОГО ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЗА РАЙОНАМИ МІСТА

	Негативна	Як негативна, так і позитивна	Позитивна	ВВ
Шевченківський	17%	28%	39%	17%
Соломянський	7%	13%	77%	3%
Святошинський	17%	23%	60%	0%
Подільський	0%	38%	63%	0%
Печерський	10%	0%	40%	50%
Оболонський	41%	10%	38%	10%
Дніпровський	35%	14%	45%	7%
Деснянський	27%	19%	46%	8%
Дарницький	8%	50%	24%	19%
Голосіївський	37%	11%	42%	11%

Оцінка доступності та якості послуг позашкільної освіти за результатами опитування з боку киян та киянок є позитивною (див. рис. 5.8., 5.9).

Однак за районами міста при оцінці доступності послуг спостерігаються значні розриви (див. рис. 5.12).

На недоступність позашкільної освіти скаржаться як жінки, так і чоловіки, які мешкають у Святошинському та Шевченківському районах.

Щодо доступності гуртків та секцій для дітей шкільного віку – позитивні оцінки отримані у Подільському, Печерському, Голосіївському, Деснянському та Дніпровському районах міста (див. рис. 5.12., 5.13).

* - для киян чоловіків та киянок, які мають дітей та зараз перебувають у Києві

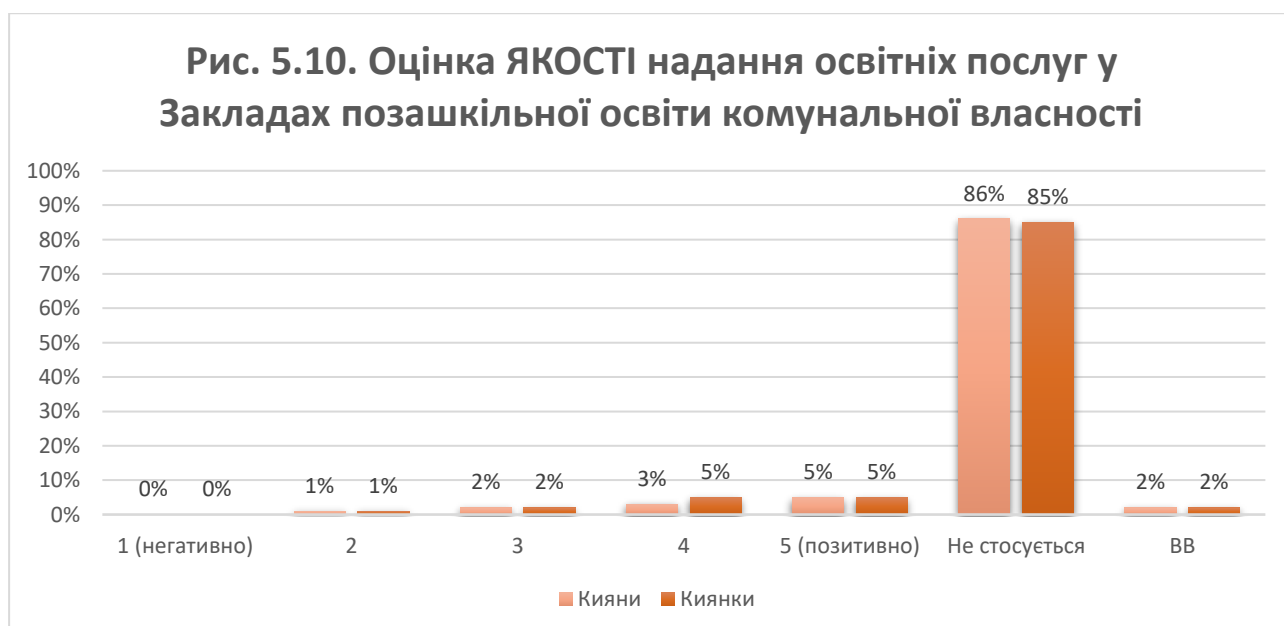

Рис. 5.11. Оцінка для доступності Гуртків та секцій в навчальних закладах міста

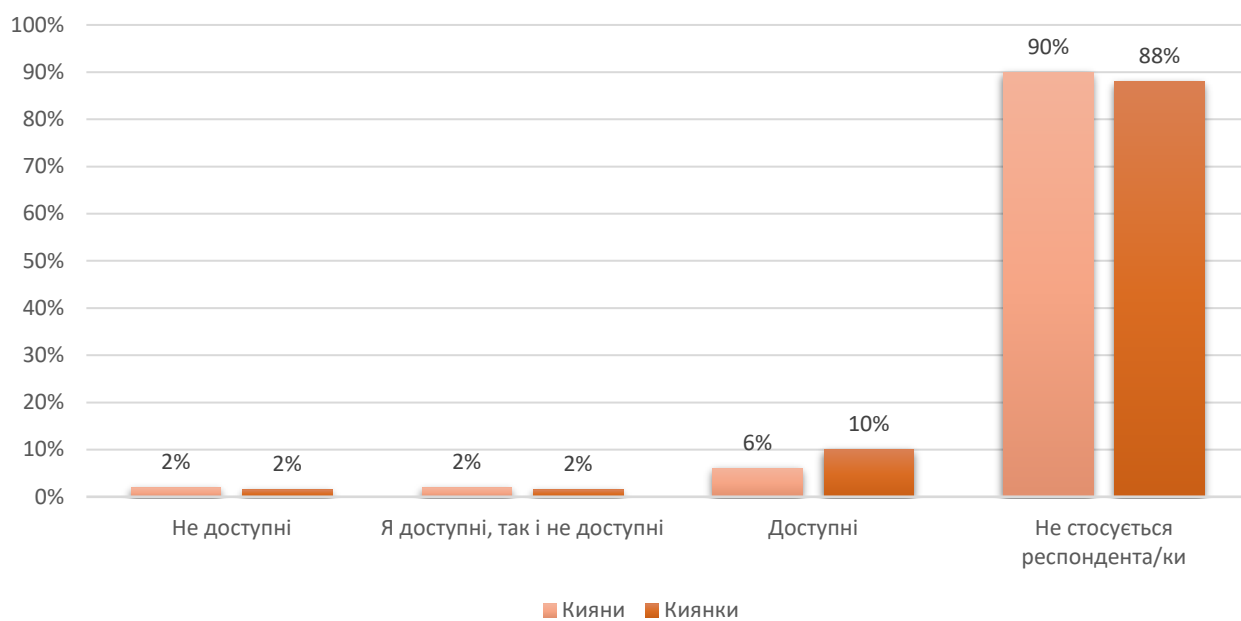
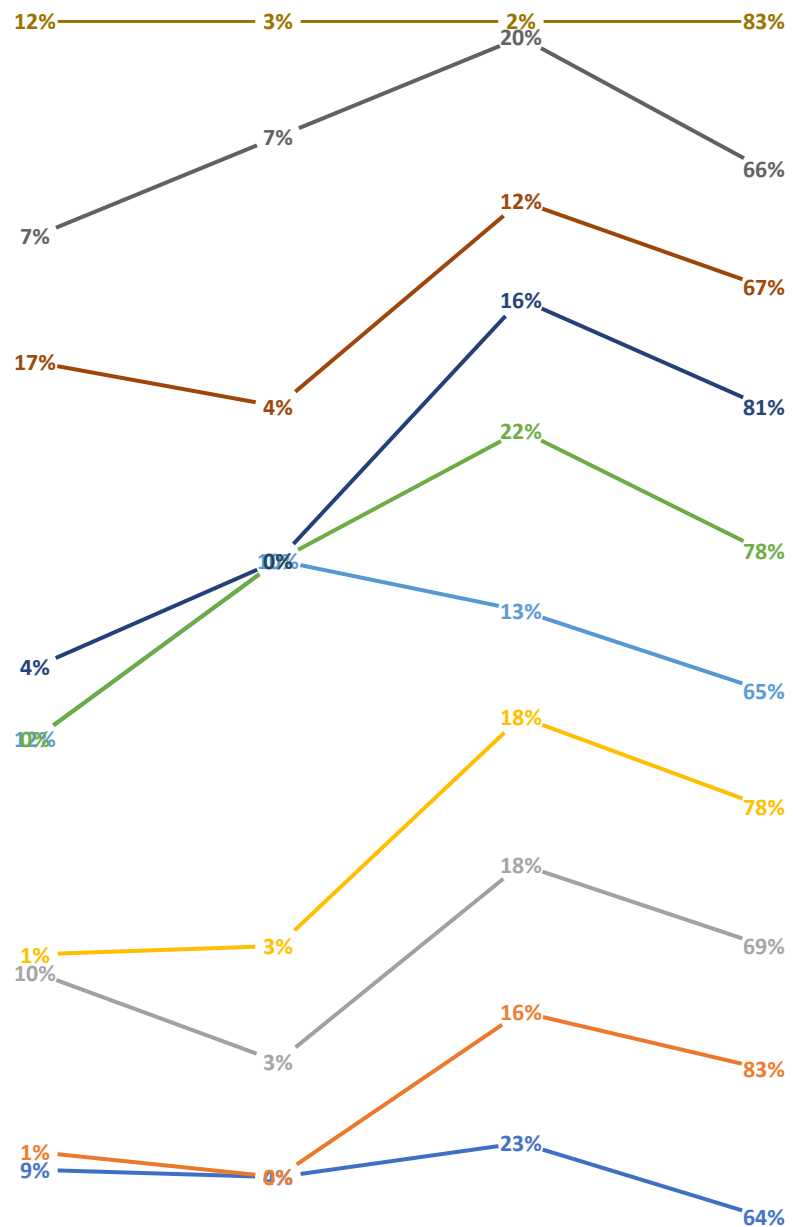
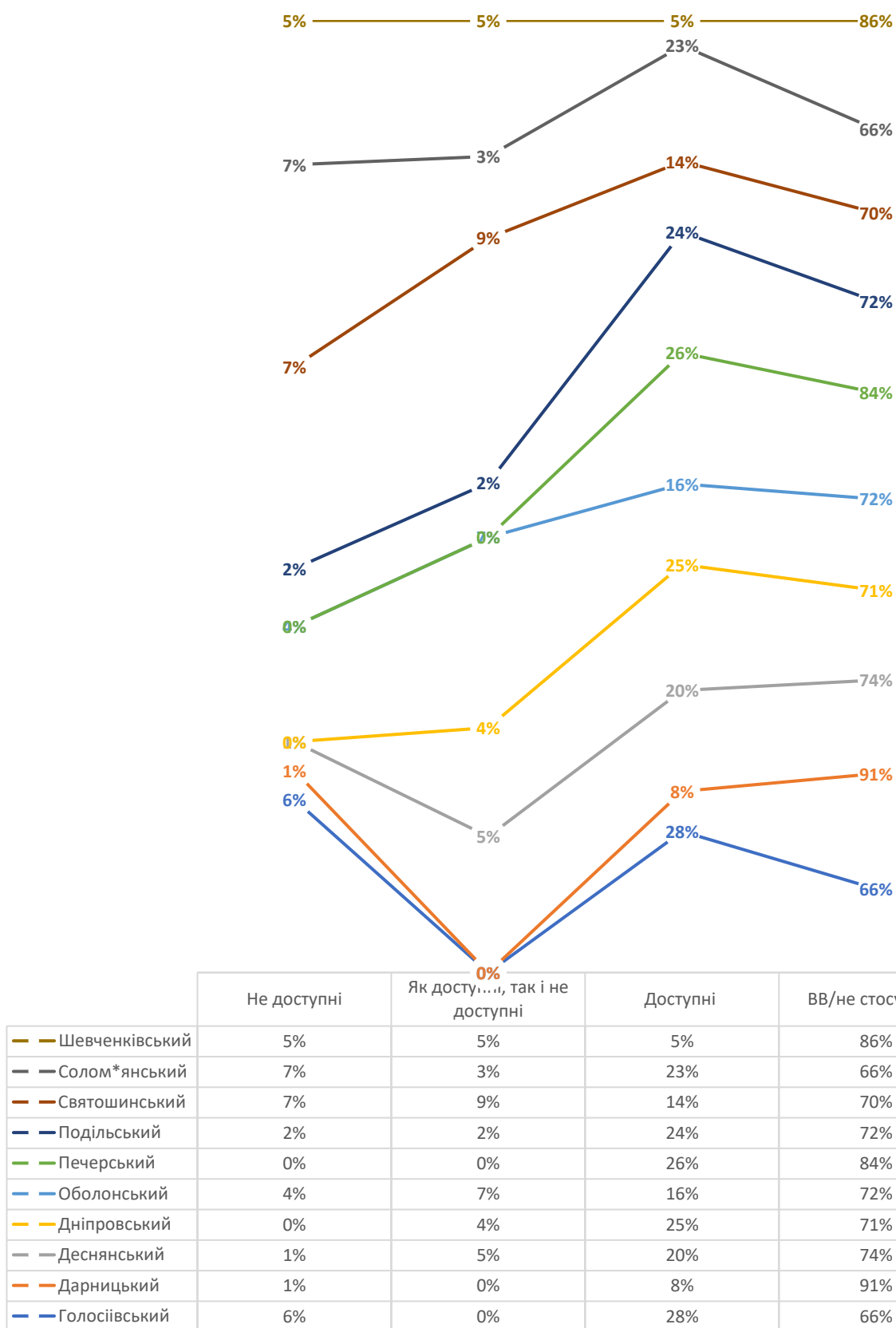

РИС. 5.12. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ЗАКЛАДІВ
ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА БЕЗКОШТОВНІЙ ОСНОВІ

	Не доступні	Як доступні, так і не доступні	Доступні	ВВ/не стосується
Шевченківський	12%	3%	2%	83%
Солом'янський	7%	7%	20%	66%
Святошинський	17%	4%	12%	67%
Подільський	4%	0%	16%	81%
Печерський	0%	0%	22%	78%
Оболонський	12%	10%	13%	65%
Дніпровський	1%	3%	18%	78%
Деснянський	10%	3%	18%	69%
Дарницький	1%	0%	16%	83%
Голосіївський	9%	4%	23%	64%

РИС. 5.13. ОЦІНКА ДОСТУПНОСТІ ГУРТКІВ ТА СЕКЦІЙ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗА РАЙОНАМИ МІСТА

6. ОЦІНКА РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

За результатами дослідження відсутні статистично значущі відмінності між киянками та киянами щодо оцінювання роботи громадського транспорту та супутніх транспортних сервісів столиці. Така ситуація може бути пов'язана з комплементарною оцінкою зусиль щодо забезпечення киян та киянок транспортними послугами в ситуації скорочення електротранспорту за умов військового стану або загальним нівелюванням наявних перешкод пов'язаним з дефіцитом/скороченням послуг у повсякденному житті киян, зважаючи на зменшення пасажиропотоку в столиці спричиненого значною міграцією користувачів комунальних транспортних послуг та виробленням ними альтернативних транспортних маршрутів містом киянками та киянками за 9 місяців війни та меншим попитом на транспортні послуги в цілому, зважаючи на зменшення фактичних маршрутів містом в умовах повітряних тривог та інших небезпек в умовах воєнного стану в столиці.

Роботу громадського транспорту в умовах воєнного стану як чоловіки (47%) так і жінки (46%) схильні оцінювати «скоріше позитивно (див. рис. 6.1).

Оцінка ефективності роботи системи Розумна зупинка оцінюється в більшості на «5» балів - киянками (25%), киянами чоловіками (27%) (див. рис. 6.2).

Сервіс Єдиний електронний квиток отримав найбільшу кількість позитивних відгуків у «5»балів: у жінок – 52%, у чоловіків - 56% (див. рис. 6.3).

Рис. 6.1. Як Ви оцінюєте Забезпечення роботи громадського транспорту в умовах воєнного стану ?

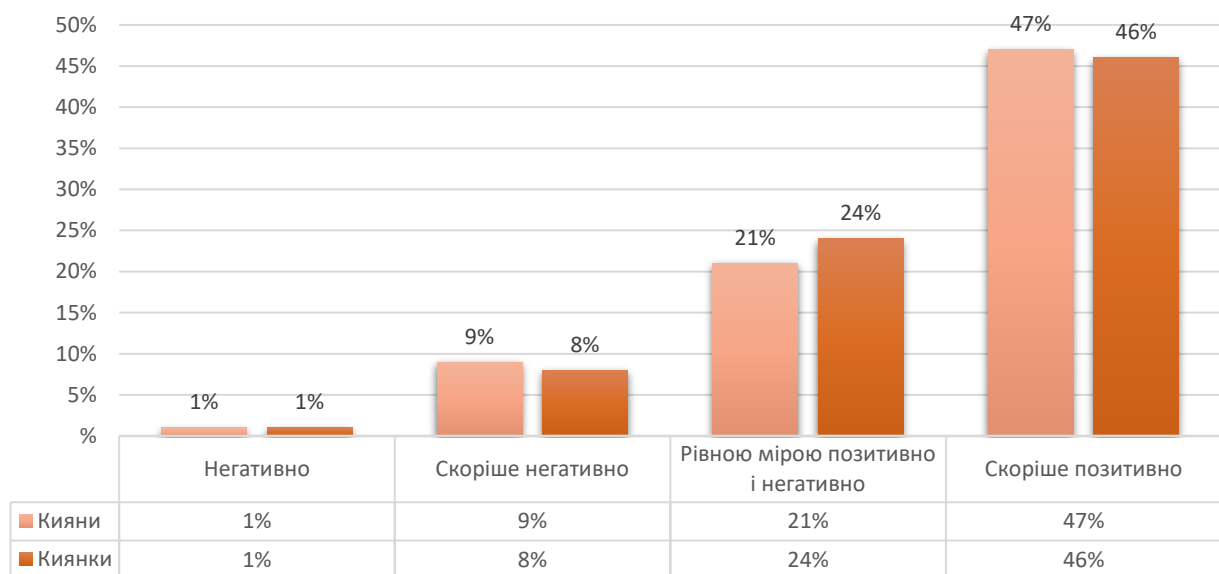
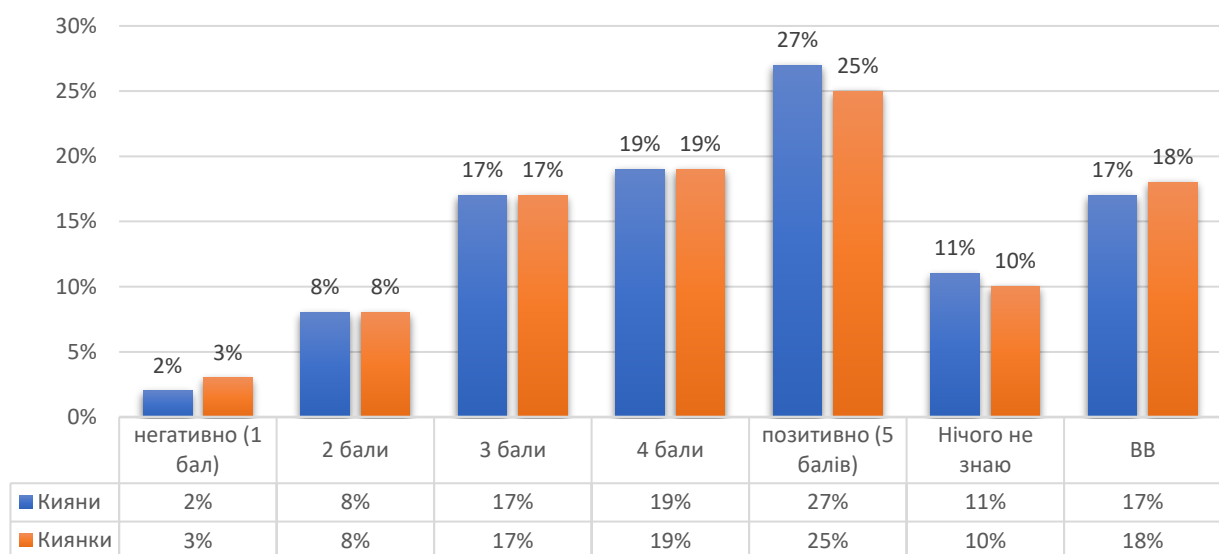
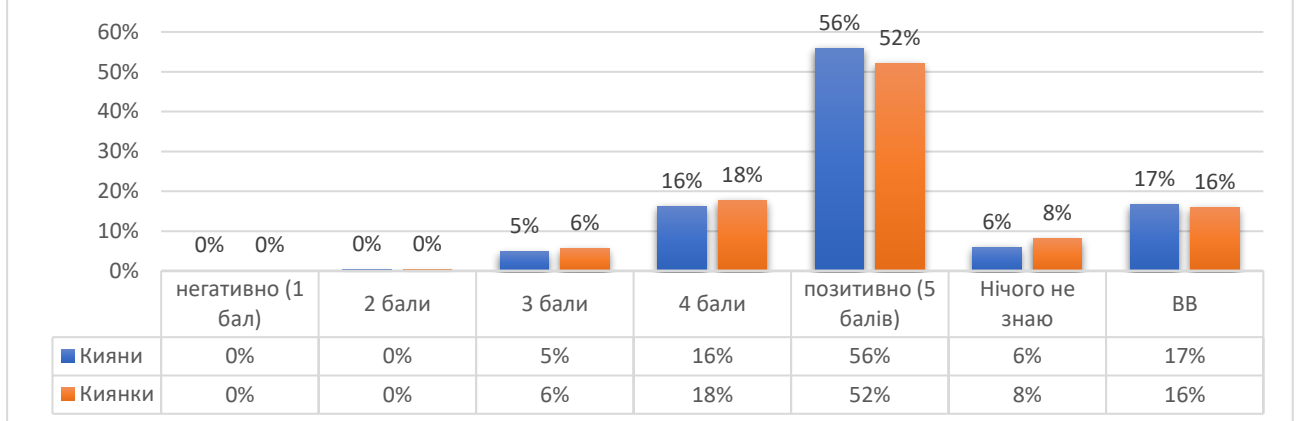

Рис. 6.2. Оцінка ефективності роботи системи «Розумна зупинка»

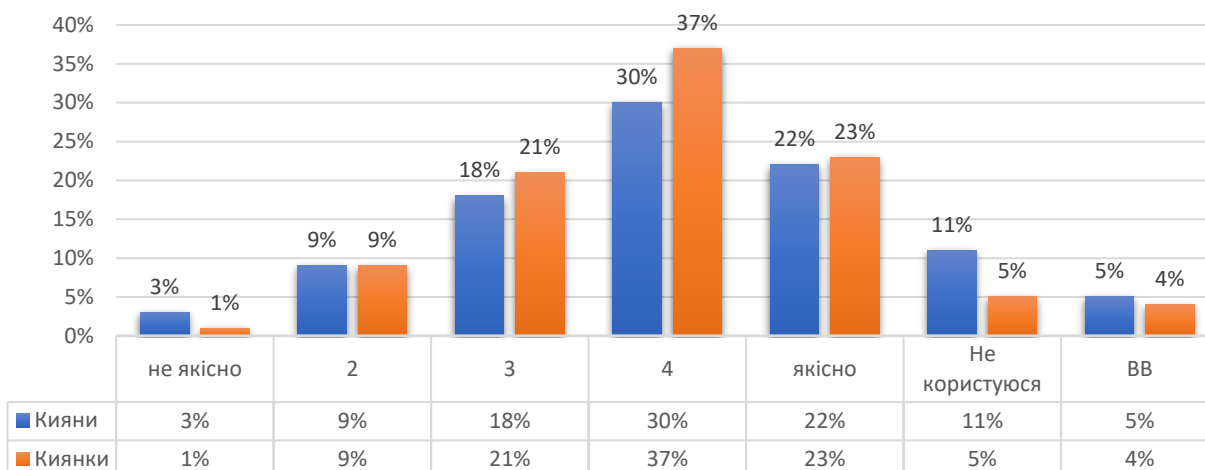

**Рис. 6.3. Оцінка ефективності роботи системи
«Єдиний електронний квиток»**

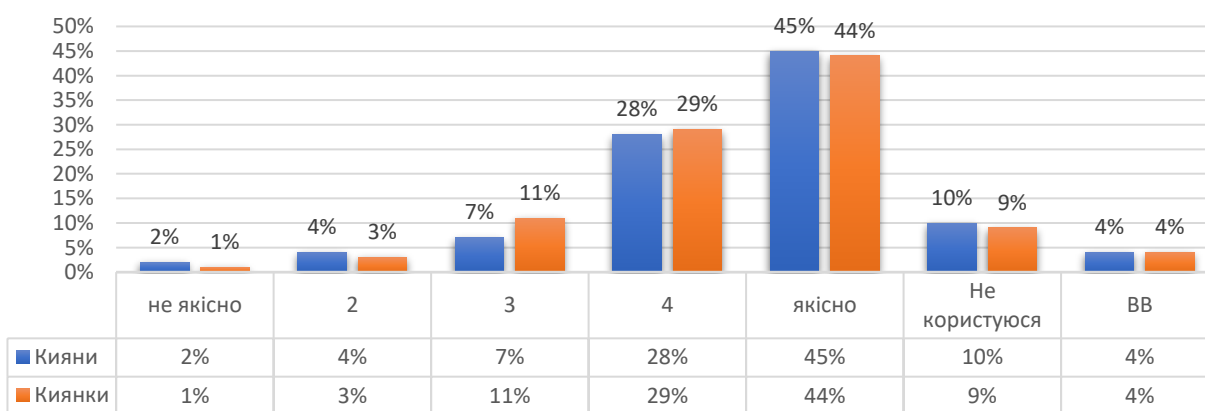
Водночас, дослідження зафіксувало гендерний розрив в оцінці якості роботи міського транспорту, коли оцінки киян є критичними за киянок: якість роботи міського транспорту – автобусів, тролейбусів та трамваїв в умовах воєнного часу жінки оцінюють більш схвально (60%) ніж чоловіки (52%) (див. рис. 6.4), незважаючи на те, що жінки і за часів війни переважають у частці користувачів транспортних послуг. Таким чином, ми ймовірно спостерігаємо вплив довоєнного критицизму чоловіків в оцінці транспортних послуг та зменшення вимог жіноцтва до транспортних послуг, зважаючи на меншу регламентованість своєчасності маршрутних дедлайнів за часів війни, і, також, зменшення залежності від транспорту жінок, в ситуації зменшення їх робочих навантажень у військовий час.

**Рис. 6.4. Оцінка якості роботи міського транспорту-
Автобус/Тролейбус/Трамвай**

Оцінка якості роботи метрополітену в умовах воєнного часу є тотожною і для киянок (44%) і для киян чоловіків (45%) й вважають роботу метро якісною (див. рис. 6.5).

**Рис. 6.5. Оцініть якість роботи міського транспорту -
Метро**

Робота Служби 1551 – оцінюється симетрично позитивно киянками (45%) та киянами (43%) – переважно у «5» та «4» бали (див. рис. 6.6).

Сервіс Київ цифровий майже однаковою мірою підтримують кияни (67%) та киянки (63%) (див. рис. 6.7).

Рис. 6.6. Оцінка ефективності роботи Служби мера - 1551

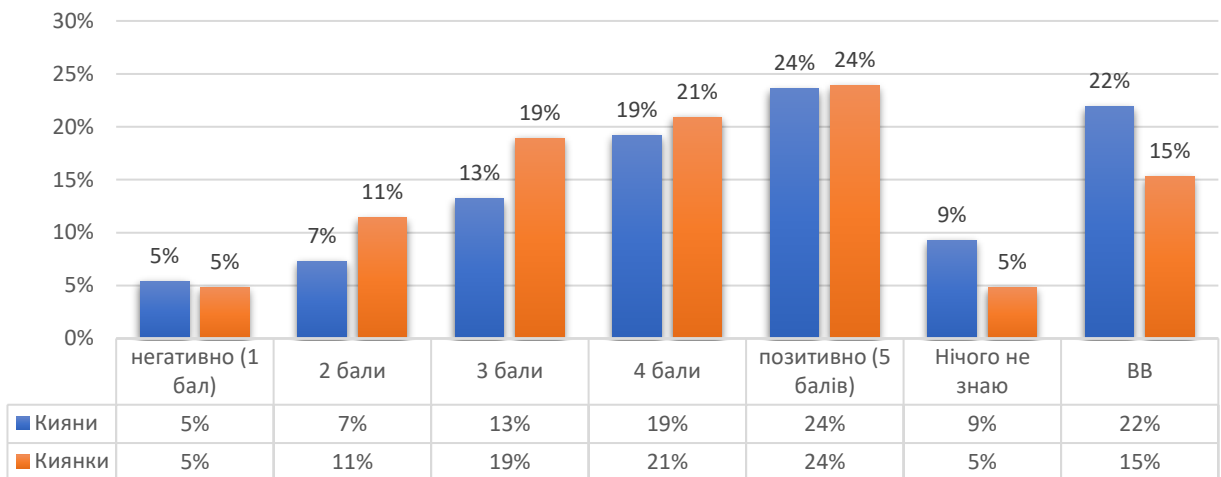
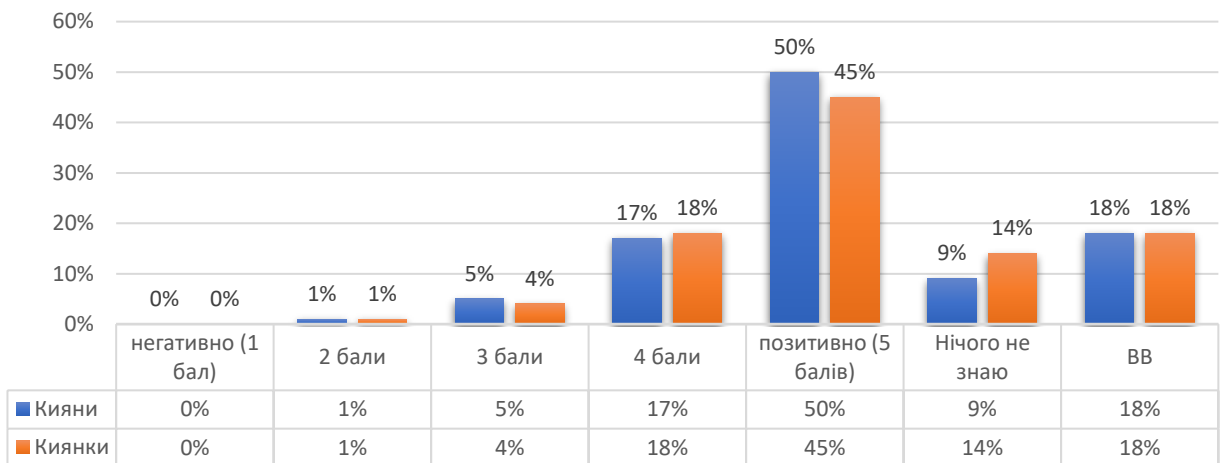
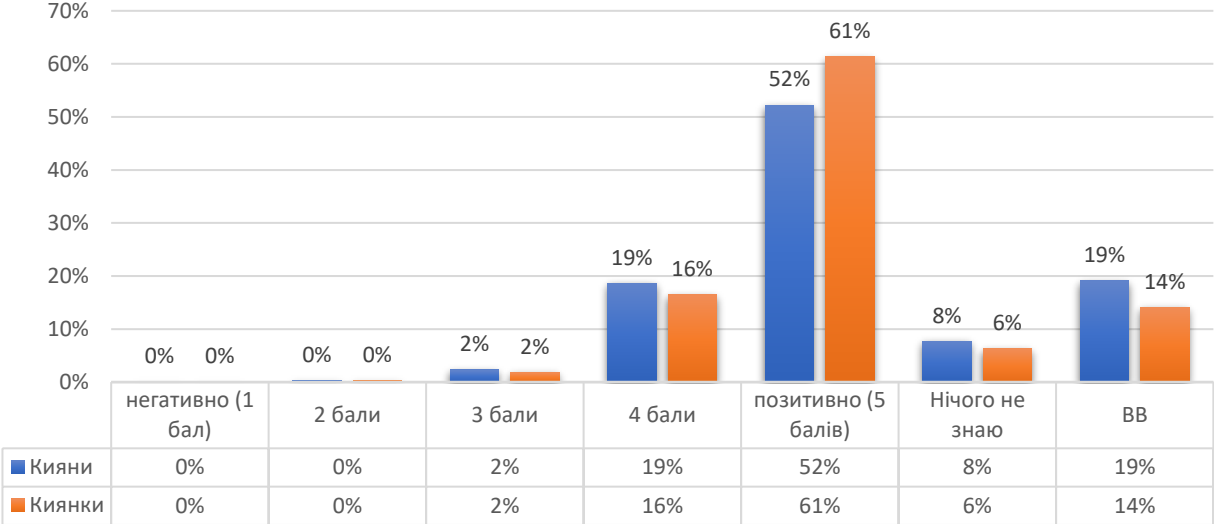

Рис. 6.7. Оцінка ефективності роботи Служби Київ цифровий

Карткою киянина більш є задоволені киянки (77%), порівняно з киянами (71%) (див. рис. 6.8), що ймовірно є пов'язаним з більшим відчуттям економічної користі її використання для жінок, зважаючи на їх більшу гендерну вразливість зважаючи на менше пенсійне забезпечення порівняно із чоловіками та більшу орієнтованість на економію ресурсів при введенні домогосподарств, особливо за часів війни. Також зафіксований розрив може бути пов'язаний з більшою часткою саме киянок, які є користувачками даного сервісу, порівняно з киянами.

Рис. 6.8. Оцінка ефективності Картки киянина

ВИСНОВКИ

Важливо диференційовано підходити до потреб киян та киянок, залежно від статі та їх соціального статусу, - ВПО, ВПО з дітьми, ВПО старшого віку, які вимушено переїхали до столиці, в межах вироблення послуг та сервісів, надання гуманітарної допомоги. Зважаючи на те, що за результатами якісних соціологічних замірів ВПО скаржаться, що гуманітарна допомога надається непропорційно за районами міста, що відсутнє належне інформування про таймінги, логістику та характер і зміст такої допомоги,- в цілому ВПО кажуть про доволі ситуативний підхід надання гуманітарної допомоги у столиці, а також про те, що майже неможливо отримати гуманітарну допомогу в місті Києві, якщо не бути максимально включеним в процес її відстеження. Доволі часто, саме представники вразливих категорій ВПО, - жінки з дітьми, жінки та чоловіки старшого віку, які не мають певної спритності щодо відстеження та картування такої допомоги залишаються без уваги влади, і відповідно, донорських організацій.

Також потрібно звернути увагу на налагодження роботи соціальних служб, терцентрів, районних центрів зайнятості, виходячи з кількісного складу контингенту, який звертається за послугами, і, у разі необхідності, встановлювати понаднормові години роботи комунальних сервісів, зважаючи на значну кількість зауважень щодо скорочених та мінімізованих режимів роботи таких служб, зокрема, від ВПО, які їх відвідують від 2 до 5 разів задля отримання необхідних сервісів.

Також необхідно проводити навчання з чутливості, толерантності та терпимості до потреб, інтересів та актуалізованих запитів клієнтів соціальних послуг, у т.ч. ВПО, - не нехтувати їхніми особливими потребами та вразливостями, які потребують більшого часу та уваги на надання таких послуг. Варто звернути увагу на необхідність виключення в роботі соціальних служб та сервісів ситуативного підходу щодо неповноти консультативних сесій та різного

ступеня уваги до клієнтів з однаковими запитами та соціальними характеристиками.

Окрім того, необхідно провести експертну діагностику та гендерні аудити приміщень надання соціальних послуг та сервісів у столиці, а також просторів надання отримання консультацій, - зважаючи на значну критику киян та ВПО щодо обслуговування клієнтів, які звернулися до соціальних послуг безпосередньо на вулиці, навіть в поганих погодних умовах, і також наявні випадки недопущення споживачів соціальних послуг до комунальних приміщень і використання паперових «коробок-скриньок» щодо передачі особистих документів відповідним соціальним працівницям та менеджеркам, - що в цілому підриває довіру до влади та катастрофічно мінімізує якість соціальних сервісів у столиці.

Більше половини ВПО зазначили, що ставлення до клієнтів та організація сервісів надання соціальних послуг та консультацій в столиці значно гірша ніж в їх населених пунктах, сільських та обласних центрах, і, що міська влада та відповідальні особи за надання якісних соціальних послуг не поважають потреби киян та ВПО у воєнний час та відповідні супутні безпекові загрози.

Наявні гендерні відмінності у сприйнятті доступності та якості послуг ЖКХ, які є не значними, є явно обумовленими репродуктивним залученням жіноцтва та протилежним репродуктивним дистанціюванням чоловіків, зважаючи на більшу вимогливість киянок задля досягнення ними більш швидшого або результативного варіантів виконання домашніх навантажень, як, наприклад, в оцінках доступності та якості гарячого водопостачання.

У перспективі доцільно вводити додаткові гендерні характеристики респондентів пов'язані із ступенем залученості киян та киянок до виконання хатніх робіт у часових вимірах, та відповідно порівнювати гендерні відмінності в оцінках, виходячи з частоти використання послуг. Також, ймовірно, необхідно зважати на технічні параметри житлових будівель, які ймовірно впливають на якість забезпечення послугами ЖКХ киян та киянок, та більш детально

порівнювати оцінки киян за районами та мікрорайонами міста, що потребує залучення до опитування більшої та різноманітнішої когорти киян та киянок.

Доступність до всіх форм закладів освіти виявилася на середньому рівні – 3,93 балів. Однак найнижчі оцінки киян доступності отримали послуги на безкоштовній основі закладів позашкільної освіти (0,35 бали). Відповідно є необхідність розробки заходів з додаткової адаптації до умов воєнного стану подібних закладів, які б передбачала вирішення кадрових проблем, фінансового забезпечення, можливих нових форматів роботи в онлайн-режимі, тощо.

Оцінка гендерних розривів в споживанні освітніх послуг та міри їхньої доступності корелює з віком киян та киянок, їх сімейним статусом, і, особливо, за результатами нашого дослідження, місцем проживання киян, - така ситуація сигналізує про наявність диспропорцій у доступності освітніх послуг за районами та мікрорайонами міста, нерівномірним розподілом пропозицій позашкільної освіти, а також умовністю та в цілому відсутністю контролю за якісними параметрами таких послуг.

Доцільно в подальшій перспективі співставляти статистичні данні Гендерного профілю Києва з даними соціологічних кількісних опитувань задля знаходження найбільш чутливих та критичних маркерів доступності та якості освіт у столиці з метою їх подальшого усунення, шляхом актуалізації гендерних диспропорцій освітньої політики в Києві.

При подальшому соціологічному вивченні гендерних відмінностей в оцінках ставлення до транспортних послуг та сервісів необхідно детальніше розглядати вплив вторинних характеристик жінок та чоловіків як користувачів послуг, насамперед, віку, наявності /відсутності дітей, економічного статусу, наявності/відсутності соціальної вразливості.

За результатами ширшого соціологічного дослідження оцінки доступності та якості послуг, значною проблемою для киян виявилася доступність до укриттів/бомбосховищ під час ракетного удару для пасажирів громадського наземного транспорту; отримані оцінки за середніми показниками дорівнюють 2,53 бали (найнижчий з оцінок доступності усіх тестованих послуг столиці).

Зважаючи на це, необхідно розробити рекомендації для киян з урахуванням маршрутів наземного транспорту, де можна було б знайти інформацію про найближчі укриття по ходу маршруту транспортного засобу.

Також необхідно запроваджувати використання кількісних даних та статистичних співвідношень щодо наявних транспортних даних та кількості потенційних користувачів транспорту за статеві-віковими групами, особливостями вразливих груп, відповідно до їхньої економічної та репродуктивної активності у часові проміжки навантажень на комунальний транспорт, в межах тижня, а також, просторі менших територіальних локацій – лівого та правого берегів міста, районів та мікрорайонів міста, центральної частини міста та так званих спальних районів міста, місцевих транспортних розв'язок тощо.